

TARTALOM: Dr. Császár Károly: Jókai. — Fülöp Ferenc: Husvéli hit. — Szabó Mária: Megsejtem a halált. — I. Mária: Bánat. — Péter Endre: Kriza János. — Virágos kerék. Leányoknak. — Somvirág. — Műhely. — A mi munkánk. — Saja Sándor: Beszélő szobor. — Az őserdő gyermekei. — Szerk. üz. — Rejtvények.

EGÉSZ ÉVRE 60 LEI

EGYES SZÁM 6 LEI

FÉLÉVRE 30 LEI

Olvasóink figyelmébe!

Tudomására hozzuk olvasóinknak, hogy lapunk kiadóhivatala az „Az Út” kiadóhivatalától cimletében különvált és mint „Ifjú Erdély” kiadóhivatala külön cimlettel működik. Lapunk olvasóinak érdekét kívánja szolgálni az által, hogy mindennemű valóságos-, építő-, theologiai-, szépirodalmi-, és tudományos könyvekből, vallástankönyvekből lerakatot létesített. A pénz előzetes beküldése, vagy utánvételezés mellett bárkinek megküldi a ma megszerezhető könyveket.

Többek között kiadóhivatalunk a következő könyveket ajánlja olvasóink figyelmébe:

Bíró V.: Erdély követei	30 L.	Dr. Csüry Bálint: Lakodalmás könyv	10 L.
Dr. Kristóf György: Petőfi és Madách	50 L.	Maradj velem (imádságos könyv)	35 L.
Makkai Sándor: Ird meg amiket láttál	50 L.	Kis Chorál könyv	30 L.
Reményik Sándor: Vadvizek sugára	30 L.	Petőfi Sándor összes költeményei	80 L.
Dr. Tavaszy S.: Jelenkor szellemi válsága	25 L.	Makkai Sándor: Az élet fejedelme	40 L.
Dr. Kovács Dezső: Apostolok és csavargók	40 L.	Makkai Sándor: Kegyelemből hit által	35 L.
Rajka László: Szavaló könyv	10 L.	Heidelbergi káté	20 L.
Szabó I.: Kis gentleman	15 L.	Énekes könyv	50 L.
György Lajos: História könyvecske	10 L.	Hol az igazság?	5 l.
Szabolcska M.: Eszmények, álmok	30 L.	Ünnepnapok (vall. traktátusok) 1—10 sz. á	2 L.
Dr. Diénes Jenő: Nagyenyedi diákelet	60 L.	Levelezőlapok bibliai képekkel és feliratokkal 1 csomag	16 L.
Dr. Kristóf Gy.: Erdély lelke	70 L.	Magyar református naptár 1925. évre	20 L.
Benedek Elek: Petőfi életrajza	15 L.	Biblia, mondásos kartonlap	12 L.
Ady emlékfűzet	40 L.		

A postaköltség és önköltséges csomagolási díj külön számítandó.

Megrendeléseket és előfizetési díjakat e címre kérünk:

BCU „IFJÚ ERDÉLY” kiadóhivatala
CLUJ-KOLOZSVÁR, Calea Victoriei 38

Szemüveg különlegességek
választás, orvosi rendelés vagy minta szerint

Kun Mátyás Fia

Cluj — Kolozsvár, Calea Victoriei No. 2.

Olcsó, szép és jó könyvek!

A diák-ember szabadóráinak legkedvesebb olvasmányai:

A ma magyar költői (Szemelvények élő magyar költők lírai terméséből)	L 15
Vörösmarty az ember Szemelvények a költő verseiből	10
Farkas Gyula: A tábor tűz üzen Elbeszélések	15
Cserkész könyvtár 1. száma: Tábori munkák	15
Cserkész könyvtár 2. száma: Cserkészsegélynyújtás	10
Cserkész könyvtár 4. száma: Térképismertek	10

E könyvek kaphatók a Minerva Irodalmi és Nyomdai Műintézet Részvénytársaságnál
Cluj-Kolozsvár, Str. Regina Maria 1.

Posta útján megrendeléseket azonnal elintézzük!

JÓKAI.

P. Albert a Collège de Franze nagyhirű tanára, mikor irodalmi felolvasásai során Molière-hez ért, kénytelen volt megvallani, hogy Molière-ről eddig már mindent elmondtak, ami elmondható. Legfeljebb elődeit ismételheti. A Jókai-irodalom is oly nagy, hogy megközelítőleg valamennyi, — a költő minőségileg és mennyiségileg egyaránt óriási munkásságára vonatkozó kérdés már szóba került. Írói pályakezdésétől immár nyolc évtized választ el s írásai legkevesebbet sem vesztek üdeségükből. Mintha az örök fiatalság varázserejű geniusza állna őt regényköltészete mellett.

Ha e nagyszerű jelenség magyarázatát keressük, nem kell messze mennünk, csak körültekintünk. A regény az utóbbi évtizedek folyamán nagy elváltozásokon ment át. Alig ismerni rá. Nem szándékom ennek okait kutatni, de utalok átalakulásának legfeltűnőbb jelenségeire: a gondolat, eszme, tendencia, probléma tulságos előtérbe-jutására. A modern regényíró filozófus, természettudós, főként pedig pszichológus és szociológus egy személyben. Úgy látszik, sokkal fontosabb a probléma, mint maga a művészi alkotás. Főkérdések: a vallás, a társadalmi osztályharcok, szegénység és gazdaság, a férfi és nő kölcsönös viszonya, a nő gazdasági helyzete, erkölcsi és szellemi emancipációja, az erotika. S ezek fejébe betetőzésül a „súlyos” lélektani problémák. Mindenütt csupa teória, teoretikus életek. Nem vetvén ügyet arra, hogy ez a logicspszychologia gyakran a legnagyobb abszurdumokra vezet; elfelejtvén, hogy az élet nem csupán lélektani lehetőségek láncolata. S a regényt gyártani szándékozó gyűjti is a lélektani adatokat, — mint mások a bélyeget —, s mikor egy-két kötetre való együtt van, akkor pszichológiai-regénnyé szortírozza. Dehát a problémákkal sem vagyunk különbül: az alapeszme vagy tendencia oly erős, hogy tulnő az emberileg elfogadható mese keretein; miatta ki kell ragadni az

alakokat a természetes cselekménykörből, s a tendencia Prokrustes ágyába kényszeríteni.

Igy állván a regény ügye, az olvasó közönség ilyesmit keres a Jókai regényeiben is. S minthogy nem találja, számúzi a gyermekszobába s megteszi legjobb esetben is, ifjúsági irodalomnak. Kicsinyli, kevesli azt, ami bennök van. Nem tartja elégnek intellektuellek számára. Szokva van ahhoz, hogy minden író nagysága a tendenciák nagyságával mérendő. S ha e tendencia ráadásul nem a szociologia, erotika, felhígított schopenhaueri vagy nitzsche-i habarék-filozófia — úgy az eszmét meg sem látja. Valóban úgy kell lennie, hogy itt a hiba a látó szemben van, nem a meg nem látott dologban. A Jókai történeteinek vezérlő gondolatát vagy uralkodó eszméit az ilyen keresők nem találhatják. Ez pedig nem egyéb, mint a szépség, igazság, szeretet naiv hite. Naiv a szónak homéroszi, népmesei, — tehát legszebb értelmében. Korunk nagysikerű és hírvű Tenz-Romanjait réges-rég az irodalomtörténet múzeuma fogja csak számontartani, — míg Jókai még mindig eleven élet marad. Ama regények letűnnek a probléma letűntével, kiszorítja őket egy újabb, tetszetősebb, a kor kívánalmainak, vágyainak inkább megfelelő, de ép oly tisztavirág-életű ilyenmű valami; — míg a Szeretet, Szépség, Igazság bármily mértékkel mérve is örök életet életem élnek. A Nábob, Kárpáthy Zoltán, Új földes úr, És mégis mozog a föld, Arany ember, Sárga rózsza, — hogy csak a legnagyobbakat említem —, a Melyiket a kilenc közül? Koldus gyermek, — hogy a legkisebbekből is említek — nem épen ez imént említett örök életű eszményeket tárják szemünk elé? Minden igaz költő egy-egy felsőbbrendű küldetés betöltésére adatott a világnak, a földnek, egy-egy nemzetnek. Ez a küldetés kényszer erővel hat benne s abban áll, hogy a saját akarati élet-tevékenységétől független, elkülönözött módon látja, hallja, érzi, szenved, — egyszóval igenli és tagadja az őt környező valóságot s vetíti ezt a kapott genialitás reflektorával elibénk. Jókaiiban hatvá-

nyozottan élt a *legenda-alkotás ős-emberi vágya*, a szépségerőkben való gyönyörködés tiszta ösztöne. „Mit értitek ti ezt — írja Visszaemlékezésiben — mai kor vázlatozói? Nálatok az ember a kutyánál kezdődik. Ti nem hisztetek semmi, csak azt, ami rútság. Nálatok a hűség mesemondás, álomfántázia, a nő szerelme holdbeli világ. Én laktam ebben a világban. Nem csoda, ha visszavágytam bele.“ Minden vonalban, színfoltban, történetben, állatban, virágban, emberben meglátta a Szépséget. Mert ott van az, csak *ki kell látni* belőlük. Ha ez hiba, akkor azt kellene kifogásolnunk, hogy miért teremtetett az ember az erre való hajlandósággal. „Ha ma elhagynám a földi világot, csak azt tudnám referálni annak a másik világ népének, hogy ez az elhagyott nagyon szép világ volt.“

A Jókai értéke, — mint a népmeséké, a Homéroszé — az Életnek és Embernek őszinte megbecsülésében gyökerezik. A bünt gyűlöli, nem a bűnöst. Ő aki átment az élet oly sok próbára-lételésén, nem pusztán *elméleti* hirdetője az élet etikai és morális értékeinek s érzelmesége sem Courths-Mahler-féle kulissza hasogató affektálás és limonádé ízű szentimentalizmus. „Prédáló urfi, korhely cimborá még példának sem volt társaim között, — írja *Önélet* írásában. Bort nem ismertem husz éves koromig s asszonyt nem, míg meg nem házasodtam.“ — Nem turkál a gyöngeségében elbukott ember seibeiben, hanem bekötözi azokat; a társadalom bűneinek nem kérdő, kárörvendő, nagyot rikkoló leleplezője, hanem bűnbánatot érző, irgalmas szívű, csendes hangú jóvátévője akar lenni. Minden meglátását és elgondolását a szeretet termékenyíti meg. Ép úgy, mint a Dickensét, ki különben is kedves olvasmánya volt az ifjú Jókainak. Ami őt ihleti, az nem kevesebb, mint az, hogy elhitesse korunk kétségbeesetté betegedett botorkálóival, hogy mégis csak érdemes élni, hogy mégis csak a legkitüntetőbb méltóságunk nézve: *embernek lennünk*. Nem töpreng, nincsenek lelki vívódásai; kerüli a tragikus mélységeket és örvényeket; nincs hajlandósága mélyebb reflexiókra. E helyett inkább olvasóit engedi gondolkodni. Nincsenek tendenciái; Csupán annyi, hogy legyen valamivel több szeretet bennük a haza földje és embertárs-testvéreink iránt. Témátlan, problémátlan nála minden, mint maga az Élet. De gazdag és bőkezű tanulságokban, mint maga az Élet. Az *értőnek* tanulság e világi életben minden; ezért hívják a történetet (— az egyes ember egyéni élményeit eminenter ide számítva! —) az Élet tanítómesterének.

Lelkétől lelkezik, mély átérzéssel és élménnyel alapszik és — Madáchcsal szólva — szíverén keresztül szűrődik dallá, költészetté önála minden.

Felrótták Jókainak hibául, hogy alakjai a *végletek* emberei: tulságosan jók, tulságosan

gonoszak; azt is, hogy játékot űz az életből, elhagyja a valóság biztos alapjait s a felhők között kalandoz. Egyszóval: többé-kevésbé komolytalan. Akik ez ítéletet oly sok komolysággal kimondták (Gyulai, Péterfy) azt a hibát követték el, hogy *nehány regény hibáit* Jókai egyetemes munkásságára nézve *általánosították*. Ezzel szemben kétségen felül áll, hogy az író értékét nem az dönti el, hogy jókat vagy gonoszokat, emberi vagy emberfeletti cselekményeket rajzol-e, hanem az, hogy kiválasztott világát mekkora *elhitelő erővel* tudja ábrázolni s ennek a választott világnak mennyiben tud a rendelkezésre álló költői eszközökkel eleven életet kölcsönözni. Azaz: mennyiben *mestere az illúziókellésnek*, mennyire tudja a való égi mását adni. Mert a természetnek, életnek, embereknek, cselekvéseknek pusztá *másolása* még távolról sem művészet. „Wenn ich, — mondja valahol Goethe —, den Mops meiner Geliebten zum Verwechseln ähnlich abgebildet habe, so habe ich zwei Möpse, aber noch immer kein Kunstwerk“. Velasqueznek vannak kutya-képei, Veronesenek macskaképei, melyek ép oly belső jellegzetességről tanuskodnak, mint amannak spanyol grandjai, s emennek velencei szenátorjai. Épen a művészet az, hol minden a felfogáson sarkallik; a *hogyan* hasonlíthatatlanul lényegesebb a *mi-nél*.

Mem a hibákat kell védelmeznünk s szemet hunynunk olyan fogyatkozások előtt, melyek nyilvánvalók: a lélektani tévelygések, a kor fontoskodó rajzolása, kortörténeti hibák, szóval mindazok előtt, melyek — Chateaubriand szerint — sértések az Élet korrektsége ellen. De az a kedves megvesztegetés, melynek révén igaznak, lehetőknek fogadjuk el azt, amit élénk tár, — mégis csak komoly gondolkodóba ejthet. Ne vezettessük félre magunkat az esztetika, pszichologia, logika stb. nagy állításaitól. Ahhoz, hogy a költő a környező makrokozmoszt minden vonatkozásában hibátlanul és kifogástalanul tudja visszaadni, — ahhoz magának a Teremtőnek erejével kellene bírnia. A szépség titkát gyermekek is megsejthetik; befolyásoktól mentes lelkük talán különösebben is képesíti őket erre. S ahol a népnek ilyen lelkülete sugárzik, a népmesékben: szeretni annyi, mint megszépíteni s megszépíteni annyi, mint szeretni. És ezt elfogadva, nincs okunk igaznak el nem ismernünk Jókai önvallomását, hogy ő minden alakját *belülről* látja meg, és míg rajzolja, *bennök* él. Nem eszményi lehetné, ha nem szeretné, s nem szerethetné, ha nem belülről fogná meg őket. Az élet összes jelenségei, vonatkozásai magukban véve sem nem szépek, sem nem rutak. Ilyenekké csak a mi látásunk teszi. Jókainak ilyen sajátosan dolgokat megszépítő látása volt. S ha minden tanuságban — írja Anatole France G. Sandról adott essayjében — amit az életről adunk egyformán kevés az objektív reálitás, mert min-

A kép nem maguknak a dolgoknak, hanem a lelki állapotának felel meg: miért ne esznők és élveznők inkább a bájnak, a szépségnek, a szeretetnek képeit! Hiszen ugyanis az az egyetlen realitás, — folytatja — amit foghatunk. S mily igaza van költőnknek, mikor áspontját védelmezvén, ezt a felvilágosítást adja: Hogy rendkívüli alakokat, szokatlan helyzeteket rajzolok, az nem teszi sem a tárgyat, sem az egyént lehetetlenné. En azokkal együtt sem s ami exorbitus fántáziának látszik, az visszaemlékező tapasztalat többnyire. Viseltem a szírs minden csapását s élveztem minden kedvesét. S mennyire meg kellett győződnöm arról, hogy nemzetemnek s a civilizált társadalomnak *alaplelkülete* a becsület, az igazság, az önzettség, az önzettség. Szünni nem akaró vágyakozás, a természetből belé oltott ösztön, legyőzhetetlen bátorság, — mintegy *categoricus imperativus* gyanánt élt benne ez a törekvés, hogy az életet és Embert felékesítse. Nem arra törekedik-e az emberiség minden kulturerő feszítése, hogy önmaga számára az életet szebbé tegye? Jókai mint regényíró szolgálta emberi művelődésünknek ezt a cél gondolatát: nem az állati, hanem az istenihez kell inkább visszavezetnünk minden emberit Legközelebb állván ezzel egyetemes mind a regény öntudatlan műfaji rendelkezéséhez: tiszta poezist adni száraz prózában.

Jókai e szempontból megtette a legnagyobbat, amire ember vállalkozhatott.

Arra az önkénytelenül felvetődő kérdésre: Miben áll Jókai jelentősége a magyar regény egyetemes történetének szempontjából, — a *Fischer-féle Prinzip der ästhetischen Wilfe**) analógiájára a választ mindazon tényezők együttműködésben és hatásában véljük megtalálni, melyek Jókainál előfordulnak, mint érdekes mese, ábramulató fántázia, páratlan elbeszélő tehetség, humor, érzelmesség, pathosz stb. Érdekes megjegyezni Jósikának is van, népiesen Kúthy is tud, az önkéntes Vas Gerebennek is eleme; utóbbi érthetetlen Kemény tragikus fensége, Eötvös filozófiai mélysége. Raffalben sincs meg Lionardó öprengő hajlama, sem Mihelangelo gigászi ereje, de, mert egyetemesebb s ennél fogva harmónikusabb valamennyinél, az olasz renaissance-festészet benne érte el tökéletességének teljességét. Jókai is, soha be nem telő receptív tehetségével a fent említett elemeket mind fel fogta s oly arányban vegyítve, egyiket több, másikat kevesebb mértékben, hogy ez elemek *csúszdátos harmóniába* olvadnak egybe. E tekintetben páratlanul áll regényirodalmunk történetében, sőt a Goethe szellemében vett, nagyon determinált értelmű *világirodalomban* is ritkítja párját.

Másik igen nevezetes értéke Jókainak az

új stílus alkotás. A művészetek egyetemes története eléggé bizonyítja, hogy a fejlődés az új stílusok (got, renaissance stb.) kialakulásában keresendő. A G. évszázadnak is megvolt a maga stílus-keresése. És stílusát a magasba lendülés lehetőségének mindenkor legbiztosabb forrásában, a *néplélek mélyében* találta meg. Kivülről jövő előírások, mustrák, kísérletek ily stíluskeresésnél vajmi keveset jelentenek. *Belülről* kell ezt kitermelnie minden nemzetnek. Mert minden nép szelleme szabályozza az ő — a szó legnemesebb értelmében vett — sajátosan egyéni szükségleteit, — és e szükségletei pedig az ő sajátosan egyéni *nemzeti stílusát*. Jókai a magyar szépprózai elbeszélésének ezt a stílusát emelte érvényre és fél évszázadon át művelte utólréhetetlen művészettel. Nemzetünknek egy ezer évnél jóval régebbi multu, drága lelki kincseit fedte fel s a legművészebb veretű keretbe foglalva mint örökéletű Szépséget adta át a jövő vendőnek.

Ez jelentősége és elavulhatatlanságának magyarázata. Örök, mint a nemzet, melynek lelkéből, — s a haza, melynek földjéből vétegett.

Kolozsvár, 1925. március 20.

Dr. Császár Károly.

Húsvéti hit.

Tamás! hiába, véled nem megyek!
Igazoljon téged bárhogy a világ.
Mondhatod nékem, hogy elnyíltak a rózsák
És tavaszra nem nyit újból a virág.

Vezethetsz engem ki a temetőbe,
Mutathatod, hogy mennyi a keresztek,
Melyet emeltünk az új halottaknak
A szívem nem fél, akkor sem remeg.

Hihetsz hitetlenül a pusztulásunkban.
Én nagypénteket csak egyet ismerek.
Hiszem rendületlen, hogy eljön a Húsvét,
Hogy kizöldül ismét a kopár berek.

Hiszem, hogy az a kő onnan a sírról
Három nap múlva csak elvettetik,
Hogy a harmadnapunk sem tűnő messzeség
S nem örökösek bánatkönnyeink.

Tagadd meg Péter Krisztust a kereszten.
Tamás kételkedjél, emésszed magad.
Az én szívemen nem ül meg a kétség,
De Húsvétban hívó hitem megmarad.

FÜLÖP FERENC.

*) A tényezők közös hatása sokkal nagyobb, mint külön hatásuk összege.

Megsejtem a halált...

SZABÓ MÁRIA.

Az apám drága, meleg hangja mögé bújva, ártatlan kis mese színes ruháiba burkolózva tört be először a szívembe. És ott dűlni, pusztítani kezdett, mint első fagy a virágok között, dúrva ellenség gyanuttan népek otthonában. Tehetetlenül vonaglott szegény kis szívem acélos kezei között — hiszen nem voltam felfegyverezve ellene. Jóság, szeretet, aggódás volt csak az oltalmazóm, elhallgatás az előkészítés megakadályozója. Pedig akkor már járt a házukban, látszott is a halál. Parányi emberbimbókat vitt magával és fizetségül örökös rettegést hagyott hátra a szülei szemében. De én nem tudtam a nagy látogatóról. Az első pici fiúkra csak ködösen, álomszerűen emlékszem — másfél éves voltam akkor. A jövetele és elmenetele nem hagyott nyomot a lelkemben. S előttem senki ki nem mondta: meghalt. A második kis öccsémét már rajongva szerettem. Simogattam puha, arany-
szőke haját és óraszámra táncoltam, bukfenceztem, szaladgáltam előtte, hogy örüljön. Mikor belegen másik szobába vitték, hogy az én szeretelen, örök-mozgó életerőm ne zavarja, már sirtam is. De a haláláról, temetéséről nem hallottam. Kertrenyilő ablakú szobámba kellett men-
nem — velem volt Julcsa, aki egész délután sírdogált, mert „elvágta az újját.“ Nagy, fehér „baba“ igazolta ezt a mutató újján és én hittem neki, sőt féltem, hogy megmutatja a sebét, ha nagyon érdeklődöm. Kismamát, Kisapát „sétálni“ mentek. Mászor ugyan ez nem eshetett volna meg nélkülem, de most kivételesen beleegyeztem, mert megengedték, hogy a heles, a „bolondos Miska“ mulattasson — ablakon keresztül. Ő, akkor délután én nagyon, nagyon sokat kacagtam. A nagy, tréfás fiú egyik ablaktól a másikhoz szaladt, rettenetes torz arccal vágott s én megvadásulva, sikongatva rohantam utána. Belülről kergettem, soha el nem értem a kint elsuhanó fiút. Egyszerre énekszó zendült a nevetésembe — Julcsa felzokogott: „mert borzasztó, bele fájt az újjába“. S az éneklés? — Tudja is ő — tán a gyermekek énekelnek az iskolában... Pílanatra elcsendesedtem. A szívembe talán már akkor bekopogtatott a később betörő sejtés — de Miska éppen cigánykereket hányt... Bolondos jókedve elűzte a rémet.

Már lehettem hat éves. Egy délelőtt sorba kérdezgettem az Anyámat: hogyan hívják nagyapát, nagymamát, másik nagyapát, másik nagymamát. Szabó volt mindenki, mint ők s mint én. Csak egy nem: az apai nagyanyám. Talán azért kezdett különösen érdekelni. Mert olyan más volt, mint mi mindnyájan.

— Miért nem láttam még soha, miért nem jön el?

Nem tudom, hogyan tévedhetett ki Anyám száján a szó:

— Meghalt.

Pedig máskor mindenki, aki nem volt többé, csak „elment“ az én számomra...

— Milyen az, mikor valaki meghal?

Szegény kisanyám már szeretett volna ki-
térni, de nem lehetett. Végre csak az elmenés-
sel magyarázkodott.

— Misuka is elment, Sanyika is elment, nagymama is elment... Mikor jönnek vissza?

És megint kitört e megkínzott lelkéből — kicsit talán más akarással is:

— Soha.

Nem emlékszem már pontosan: egy napon, rövid időközökben, nagy hetek alatt jött-e mindez egymásután. Ma összefolyik előttem egy nappal, folytatolagos átéléssé, egyetlen borzalmas megismeréssé mindez, ami pedig lehet, hogy csak hosszabb idő alatt rakodhatott le lassanként a lelkemben. Most úgy érzem: még aznap este történt:

Meggyújtották a lámpát s nagy porcellán-
ernyője fénykört vont az asztalra. Sangvinikus
kis lényem nem pihent el a délutáni viharos já-
téka után. Új játékon törtem a fejemet. És gyer-
mekanyám, akkoriban már újra két gyermeknek
hűséges játszótársa és rabszolgája, minden ki-
vánságomat teljesítette. A szoba falára sorba
felvonult a tapsifüles nyuszi és a farkas, ott ug-
rott száját tátogatva a hegyes fülű kutya, a liba
is ott nyelte a beléje tömött tengerit és ott ve-
szekedett Luther meg a pápa. Szerettem ezeket
az árnyképeket — de soha sem néztem meg
hogyan csinálja az anyám. Tudtam ugyan, hogy
apró gyermekekezének mozgása, finom kis ujjai-
nak ügyeskedése adja nekem ezt a gyönyörű
sejletet — de nem akartam tudni: hogyan.

... Talán kis bölcs voltam akkoriban —
azért őriztem olyan nagyon az illúziómat...

Kis mamámat szabadságoltam, aztán a kis-
húgomra került a sor. Bámulatosan ki tudtam
fárasztani a környezetemet és széjjel tudtam
bontani a rendet. Pár perc múlva a szobámba
megmozdult minden megmozdítható. Az asztal
körül kigyózó vonalban székek sorakoztak egy-
más mellett, a sor végén a három utolsó lefek-
tetve „teher kocsinak“. Kettő közülük megrakva
fadarabokkal, könyvekkel, kabátokkal. A leg-
utolsón egy divánpárnán játékalatok között
fekete-fehér Cili dorombolt. Csak két szék volt
felmentve, ezt a szülei elkérték tőlem s a drá-
gák nagy szerényen huzódtak meg az asztal
mellett, hogy meg ne zavarják a játékomat.

A kis húgom nem szívesen játszott vonas-
natost. Ő volt az „utas“ s a szerepe nem volt
könnyű. Ahány szék, annyi le- és felszállás. Min-
den kocsiiban ülnie kellett, mindenütt át kellett
adnia a jegyét. De az ellenkezése rendesen csak

r tört ki, mikor a legutolsó kocsi is be-
lt szállnia a cica mellé — állatnak. Dehát
én nem változathattam. Ha játszottam, egé-
j játszottam, félig nem csináltam soha sem-
Sajnos — épen semmit . . . Mert akkoriban
nálunk egy drótostót s szerencsétlenségre
s drótszekerek és egérfogok között egy fu-
tát láttam meg. Ezt feltétlen meg kellett kap-
. Ettől kezdve a vonatkozás az összekötött
ekkel zakatoláson kívül még új szörnyűsé-
hozott magával: minden állomáson füttyültem.
ig elég sok állomás volt Székelyhídtól Hód-
vásárhelyig még úgy is, hogy én egyet-
et kifelejtettem.

Egyszer azért ennek is vége lett. *Megér-
tünk* s a kimerült kis hűgomat egyenesen a
ágyába vitték. Magam is elcsendesültem. Nem
áradtság miatt — egyszerre eszembe jutottak
„elementek“. A kis öcsém, a nagymamám —
sokról még nem tudtam akkor. Patlogva falta
űz a fahasábokat s a kályha gömbölyű, fe-
ére fényezett testén centaur ágoskodott. „Örzi
űz madarakat, hogy ki ne szökjenek“ — gon-
tam s ez elterelte a figyelmemet; a mesék
ágába sodorta. Kicsi számolymon űlve is,
zva is magam után odacsuszlam az Anyám-
z s az ölébe hajtottam a fejemet:

— Tessék mesélni Kismamám! . . .

. . . Még most is hallok a gyermekhango-
t: elnyújtva kezdtem és furcsán, énekelve is-
ételgettem, könnyörögtem . . .

lóságos barna szemeiből arany fény simo-
tta végig az arcomat. Még egyszer a köny-
be nézett ugyan, de a kezével már toltá is el
agától, nehogy közénk álljon és elvonja az ér-
klődését. Megsimogatta a fejemet s kezének
elege nyomán levegőbe ágoskodott villanyos-
ggal telt sűrű, barna körhajam.

— Mit szeretnél? Piroskát vagy Hamupi-
skét?

— Ma Piroskát Kismamám, újat, csupa ál-
tokat . . .

— Én nem tudok állatokról új mesét ki-
lálalni, de . . .

. . . Reménykedve kapta fel a fejét s fekete
ajában megcsillant a családi örökség: e sok,
ok túlkorai ezüstös hajszál . . .

— Apát kérd meg, ő tud!

— Ez a gondolat örömtűzeket gyújtott a
zememben. Így még jobb lesz! . . . „Békáztam“
ovább a számolymon s az Apám térdéhez hű-
ódtam.

— Tessék mesélni Kisapám!

Az Apám azonnal letette a könyvét. Szelid,
szép arcán még az elmélyülés űlt, de kékszeme
már megtalálta az én csillogó szemeimet és de
hogy is oltotta volna ki a tűzüket! Ő is a fe-
jemre tette a kezét, de nem simogatva. Ott
hagyta rajta, mintha megáldana és én a szive-

mig éreztem ennek az áldó mozdulatnak a sú-
lyát és a könnyűségét . . . Még most is érzem.

Valahol messze járhatott a lelke. Csakis
így történhetett, hogy a szokásos, nagyon vidám
magatallalta kis mesék helyett most egy más-
forma gyöngyözőtt le az ajkáról és begördült a
szívembe.

— Volt egyszer egy kis egér . . . Rossz
volt . . . Nem fogadott szót a szüleinek . . . És
az apja, meg az anyja *element* . . .

Csak kikapkodtam az egyes szavakat . . .
A mese hangosabb volt, kiszínezve a kis egér-
nek és szüleinek életmódjával — játszva — ta-
nító, mint a többiek. De én nem bírtam megfi-
gyelni semmit. A borzasztó szavak visszhang-
osan jajgattak a szívemben, mintha rémek kíno-
ták volna őket:

. . . Nem fogadott szót . . . Rossz volt . . .
Element az apja, anyja! . . .

(Folyt. köv.)

BÁNAT.

*Életem fájának
Virágos ágára,
Rászállott a bánat
Fekete madara.
Felém terjesztette
Éj sötét szárnyait,
Nem láttam sokáig
A nap sugarait.*

*De az én jó Uram
Nem szólt semmit rája,
Szeliden mosolygott
Szeretettel szája,
Egy tekintetétől
Szebb lett életem fája,
Nem szomorított úgy
Bánatom homálya;*

*Fehér virágaim
Árnyékba borultak,
Friss, zöld leveleim
Halványra sárgultak,
Ágamnak rügyei
Többé nem hajtottak,
Enyhe déli szellők
Meg nem simítottak.*

*S láttam, hogy a szárnya
Nem is oly fekete,
Színes ragyogással
Szivárvánnyal tele.
„Elkergetni tőlem
Dehogy is akarlak!“
S megsimogattam
A kedves madarat.*

*Én az én Uramat
Ekkor arra kértem:
Kergesse el tőlem
E nem várt vendéget;
„Így az én életem
Többé már nem élet,
Komor, csúf szárnyától
Jaj, nem látlak Téged!“*

*Fámnak ágacskaí
Nőttek, egyre jobban,
Bimbói, rügyei
Lassan kibomlottak
Fénylő fehérséggel
Sötét szárnya alól.
Napsugár csókolta
minden oldaláról.*

*Minden sejtje megtelt
Áldó ragyogással,
Minden kicsi része
Nagy hálaadással,
Mert megerősödött
Az én életem fája,
Mert rászállt a bánat
Fekete madara.*

I. MÁRIA.

Kriza János.

A nagy mesemondónk ünneplésének zá-
rában szenteljük meg emlékezetét egy szerény, de
annál kedvesebb névnek is: Kriza János nevének.

Székelyföldön született, mint sok nagynevű
társa is igazi típusa volt fájának. A regényes
Erdővidéken s a „festői Torockó” sziklái kö-
zött nyerte első benyomásait, itt termékenyült
meg népe szeretetében égő lelke. Életét nem
jelölik világraszóló nagy tettek, monumentális alko-
tások, magas helyzetében is megmaradt szelid
lelkű, szerényen munkálkodó embernek. Így élte
le szeretetben gazdag életét s ötven éve nyug-
szik itt, a kolozsvári temetőben.

Jutott neki életében is kitüntetés, elismerés,
Nagyajtán szülőházát emléktábla jelöli, ma-
radtak fenn alkotásai is, de — mindezekből a
Kriza János lelkét megismerni és megérteni nem
tudnók a „Vadrózsák” nélkül.

„Vadrózsák.” — Mit jelent ez a név a mi
számunkra? Jelenti a székely néplélek legszebb
virágait koszorúba kötve! Bennük látta meg
Kriza János a népies nemzeti irány hajnalhasa-
dását, megelőzve klasszikus költőinket is. Ez
teszi Kriza János munkásságának értékét, örök,
maradandó érdemét!

Lelke szerint jó hún-székely volt Kriza az
Orbán Balázsok fajtájából, de érzésében magyar.
Azért hadd álljanak itt e jellemző sorai, azok a
sorok, amelyekkel úrra bocsátja szívéhez nőt
„Vadrózsái”-t: „És már mint hajdan az égő
csipkebokorból a választott nép Istenének szó-
zata, hangozzék e szerény vadrózsa bokorból is
a magyar hongénusz szava, bizonyosságot teendő
arról, hogy a székely föld is — az élő magyar
nyelv egyik klasszikus földrésze, hogy a szé-
kelynek is — hivatása, valamint testi, úgy szel-
lemi összes erősarjával, szívevére minden eredeti
sajátságával gazdagítani az egy magyar nagy
előfát . . . hogy legyen az összes magyar nép
beszéde, mintegy vadrózsátöke, a melybe oltani
szokták a nemes rózsáigát, hogy annál neme-
sebbé s erőteljesebbé tegye . . . Beszéljen már
tovább a két Kádár Kata, Batori Bódizsár s a
szép Julia, Kőmives Kelemennével s többi tár-saik”.

Ime a „Vadrózsák” ajánlásában saját lelkét
is jellemzi Kriza János.

Szóljanak nekünk is e sorok, beszéljenek
hozzánk is a székely népdalok és balladák, mert
a mai nehéz időkben is, népértékek pusztulása
közepette, megmaradnak örök, változhatatlan ér-
tékeknek, melyekből egy nép mindig méríthet
erőt, lelkesedést és kitaratást s megújult lélek-
kel kelhet fel még akkor is, ha földre sújtotta
a sors, az élet.

Legyünk méltók a Kriza Jánosok lelkéhez,
példájuk, útjuk követésében és népünk igazi
szeretetében!

Péter Endre.

A dunántúli magyar véreinknek van egy
igen szép szokásuk, mely élénken példázza a
magyar népnek a virágok iránt való nagy sze-
retetét. Ha a Balaton vidékén, Zalában és So-
mogiban végig megy az ember egy falunak az
utcáin benézve az udvarokra, majdnem mindenütt
ott találja a *virágos kereket*. Hol nem telik vi-
rágos kertre — de még ha telik is — a nád-
feles himesoromzatú ház elejénél, vagy az ud-
varon a tornác előtt — hol nincs útban — áll
ez az egyszerűen földbe ázott embermagasság-
nyi, faragtalan fára alkalmazott elhasznált sze-
kerkerék, melynek a küllői közé, vagy pedig a
reá tett deszkákra virágcserepeket raknak kö-
röskörül, úgy, hogy az egész úgy néz ki, mint
egy eleven virágosfa, mely igazán díszül szol-
gál szegény és tehetős gazda udvarának egy-
aránt.

És mert ily egyszerű eszközzel is lehet
szépet művelni, miért ne legyen nekünk is virá-
gos kerekünk az udvarunkon, mikor a virágok
izléses elrendezésével oly festői dolgot nyerünk?
Vajjon, kedves falusi diáktársaim, bércecs Er-
délyben nem lehet megcsinálni azt, amit a sze-
lid dombos Dunántúl oly rég csinálnak? Rossz
kerék és szép virág akad még nálunk is. A töb-
bit minden valamirevaló diákmesterember meg
tudja csinálni, leányoknak pedig szívesen meg-
csinálja az édes atyjuk, vagy a fivérük. Próbál-
juk meg és ápoljuk mi is ezt a szép népszo-
kást, melynek a szépsége mellett praktikus ol-
dalai is vannak és pedig: a kényesebb virágo-
kat nem kell a földbe tenni és megint télire
kivenni, mert így maradhatnak cserépben, nem
kell külön kiskert, mert kishelyen elfér s na
meg „a tikokok így nem vágják ki” (t. i. a vi-
rágokat).

Nagyon magasra nem kell csinálni, hogy
könnyen öntözhető legyen.

Egy kis tréfa.

Tegyünk az asztalra egy tiszta papírost s vegyünk
kezünkbe egy ceruzát. Álljunk az asztal mellé s míg kissé
felemelt ballábunkkal a levegőben körölni kezdünk, addig
próbáljunk jobb kezünkkel egy nyolcas számot írni a pa-
pirra. Mindenki próbálja meg, mert sokat lehet e kicsiségen
nevelni. Ha valakinek sikerülni fog, igazán gratulálok neki.

LEÁNYOKNAK

Édes lányaim!

Sokszor rajzolgatunk együtt, kicsi barátom és én. A legtöbbször állatokat próbál rajzolni Bandika s nem egykönnyen riad vissza a nehezégektől. Tegnap azonban „egy tájképet” rajzolt s ragyogó szemekkel mutatta be nékem üremekét, hogy véleményt mondjak róla. Egy tájkép közepén egy kis ház, a réten át egy kanyargó kis patak, fák, felhők, minden ahogy illik; még a távoli hegylánc sem hiányzott s föléje — természetesen — a ragyogó nap. Magától értetődik, hogy nagyon megdicsértem a kis művész alkotását, de aztán elvettem a ceruzát, hogy néhány árnyékot rajzoljak bele a képbe.

De jól megjártam! Alig pillantotta meg Bandika az első sötét vonalakat, amikor hangosan rávetette magát a papirosra, mindakét kezével eltakarta s erőlesen védekezett minden illetlen beavatkozás ellen.

„De Bandika, ne légy olyan csacsi! Hiszen sokkal szebb lesz a képed, ha egy pár árnyék is van benne!” De hiába volt minden. „Nem kell árnyék” jelentette ki határozottan a kis művész. És nyomatékkal ismételte: „Nem akarok árnyékot!”

Csak hosszú habozás után — csak miután hamar megrajoltam neki egy külön lapon az én képemet s megmutattam neki, hogy mit akarok — egyezett bele végre, hogy a rajzát a kezembe vegyem. De minden vonásomat gyanakvó figyelemmel kísérte. A végén persze földerült az arcocskája és fölragyogott a szeme s kiengesztelődve beismerte, hogy árnyékolva csak ugyan szebb a tájkép, mint anélkül.

Ugye, már kezditek érteni, hogy mit akarok ezzel mondani? Hiszen megérteni olyan könnyű, de megtanulni olyan nehéz azt, hogy „szükség van árnyékokra” az életünkben. Azt mondjátok, hogy az ifjúságnak napfényre van szüksége, — s az teljesen igaz! Milyen jó, ha ragyogó sugarai bearanyozzák fiatal életeteket. Mily boldogság az! S ekkor az Úrnak keze hirtelen belerajzolja az első árnyékoló vonalat a képbe. S mi megriadunk s megfognók a kezét, ha lehetne s minden esetben tőlünk telhetőleg védekezünk a szándéka ellen, még mielőtt megértettük volna, hogy mit akar velünk.

„Nem kell árnyék — nem, nem akarok árnyékot!”

Hiszen igaz, hogy a fekete vonalak kezdetben nagyon ijesztően hatnak. Az egyiknek árnyékba borítja a napsugaras tájat, azért merl nem teljesült szívének egyik legdrágább álma; egy másiknak életében a testi gyöngeség borul árnyékban az útjára. Egy harmadik nem tudja megérteni, hogy miért kell ép neki olyan kellemtelen, kiállhatatlan emberekkel együtt — élnie, akik olyan nehezzé teszik az életét — hogy miért éppen akkor vetődnek fel mindig legyőzhetetlen akadályok, amikor nagy lelkesedéssel befogott valamibe.

S vannak árnyékok, amelyeket nem lát senki, amelyek belől vannak: belső harcok, megoldatlan kérdések, saját természetünknek a nehézségei, látszólag hiábavaló munka, tehetségtelenségünk, vagy alkalmatlan voltunk nyommasztó tudata . . . óh, ki is tudná előszámlálni azt a sok szürke és fekete árnyat, amely ráborul az életünkre?

De látjátok, a kis Bandival való esetemben van egy nagyon drága vigasztalás. Minden élet képének szüksége van az árnyékokra. Az enyémnek is — a tieiteknek is lányok! S az árnyékokat nem idegen s nem ellenséges kéz rajzolja bele az életünk képébe: hanem a mi Istenünk keze! Ő nagyon jól tudja, hogy hol van szükség árnyékolásra s milyen mértékben, Ő sohasem rontja el a képet azzal, hogy hol túlsokat v. túlkeveset rajzol bele az árnyékokból. S egykor, ha minden készen lesz, akkor mi is meg fogjuk látni s hálás szívvel fogjuk elismerni, hogy az árnyékok által lett tökéletessé az életünk képe s hogy egy vonás sincsen eltévesztve benne. Engedjük át azért magunkat, bizalommal s félelem nélkül azoknak a drága isteni művészeknek, az Ő szent szeretete teljes bizonyossággal tudja megítélni, hogy az életünkben mire van szükségünk: napsugárra-é vagy árnyékokra.

Lányok — ne féljete, az árnyékoktól — ugyanabból a kézből jönnek, mint a napsugár! Imádkozó szeretettel ölel

Mária nénitek.

Erdély ...

Mi vagy nekem? Nem színes röptű csóva
és cifra jelzők olcsó serege,
Daróc-ruhájú szívek nyugovója,
rólad regél a gyászok gyereke.

Voltál te látvány, vége-fogyhatatlan
és betöltöttél sóvár szemeket.
Most köntösödöt milliom alakban
fölébe-hulló könnyel temeted.

De fészkeikből akiket kiverték,
megbúznak mégis anya-kebleden;
a száműzöttek haza-kelni mernek,
mert nincs nekünk hely, ami szebb legyen.

Ó, bús öröke elárvult fiaknak,
Ó, elvarázsolt kincs-rejtő hegyek!
Erdély-anyánk, hej, nagyon megsiratlak,
ha egyszer én is, én is elmegyek.

(Gyulafehérvár.)

BANYAI LÁSZLÓ.

Tied vagyok.

Ha dicsőhymusával köszöntene az ég,
Az öröklét kékszemű tündérleánya,
Ha babérkoszorúval kínálna a föld,
A sír száját megnyitó gyászos, fekete göröngy,
Ha sugarait rám árasztaná a nap
S égő glóriát vonna fejem fölé,
Ha a csillagok szelid fénye ragyogna rám
S lelkem átölelné:
Uram! Akkor is Tied maradnék!

Brassó ref. keresk. I. o. t. MIHÁLYFALVY MÁRIA. Marosvásárhely.

Hitet vetettem a jövőmbe ...

Hitet vetettem a jövőmbe ...
De soha-soha önfeledten
nem jártam büszke fellegekben
s fennszóra számát nem emeltem,
Csak néha halkán,
álomba-haltan,
magamat győztes fénybe takartam.

Ó, hagyjatok meg hajnal-hitemben!
Ó, jobb, ha vésznek, bajnak-kitetten
bőrig leránttok mindent ti rólam
s az éjjelek útját vacogva rójjam,
(hiszen, ki tudja, nem lesz-e áldott
az igaztalan fogamzó átok?)
Csak a hitemet ne bántsátok!

Gyulafehérvár.

BÁNYAI LÁSZLÓ

Jöjj tavasz.

Jöjj tavasz, óh jöjj,
Hisz oly régen várlak,
Kergesd el a telet:
S fogj neki munkádnak.

Jöjj tavasz, óh jöjj!
Hozz ide életet;
Kergessed el innét —
A hideg szeleket!

Hozz tavasz, óh hozz
Virágot a földre —
Énekes madarat s —
Lombot az erdőre!

GAGYI LÁSZLÓ IV. g. o. t.

Igazgyöngyök.

Egyszer régen, mikor még nem volt bánat,
S a kék vizekben tündökölt a hold,
Tündér leány állott a tenger partján,
S a hab lágyan, szerelmesen dalolt . . .

De egy este . . . messze észak felől
Orkán hadával érkezett a tél,
A tündér sirt és fényes könnyeit
Zugó tengerbe hullatta a szél . . .

Aztán elment . . . a tenger várta, várta,
És fodros habja többé nem dalolt.
Ködös, borongós, néma éjszakákon
Sötét vizén nem tündökölt a hold . . .

S a mélybe hallott tündér könnyekből
Lettek a fényes igazgyöngy szemek . . .
A gyöngyhalász néha megtalálja
A mélybe rejtett tündér-könnyeket . . .

Én is ilyen gyöngyhalász vagyok,
És verseim az igazgyöngyszemek.
Egyszer lelkembe zokogott egy tündér
S azóta néha gyöngyszemet lelek . . .

Rózsaszírmok.

Leszállt az alkony s egy lengé szellő
Tündér rózsát hintett az égre,
Fülembe süttogott egy bús mesét,
S tova libbent a messzeségbe . . .

Egyszer, régen, mikor még volt öröm,
Egy tündér élt nyíló rózsák között,
Alatta vígan csillogott a tó
S a zord szikla biborba öltözött . . .

Ha jött az est, ott dalolt a szellő,
A bércezen harsogott a vadpatak,
S a szellő halk süttogása mellett
Táncolt a köd, s ezüst hold sugarak . . .

Hanem egyszer, zugó fergetegben
A Szélkirály orkán csapatja jött,
És elragadva a tündérleányt
Eltűnt a sötét fellegek mögött . . .

Azóta mindig, mikor jön az est,
S biborban úsznak a hegyoldalok,
A szellő halkan az égre szőrija
A fonyadt tündér-rózsaszírmokat . . .

Én is olyan bús szellő vagyok,
Verseim picinyke rózsaszírmok,
Őket most, hogy alkonyom leszállt,
Haloványkék végtelenbe szórok . . .

A havason.

Hol őszi estén szarvasbögés hallik,
A szellő-sóhaj rengetegbe téved,
A sziklacsúcs, egy kővé dermedt ciklops
Halott szemével messzeségbe réved.

A hajnal-fény a sziklákról lelopja
A lítikos fátylat s a köd-lidérceket,
A hópalástos óriások ölében
Némán csillannak kék tengerszemek.

Csupasz ágait égfelé kitarja
A tölgyerdők egy-roskadt bajnoka
Óriás karján hajdan sásfészket tartott,
Most csak magányos, bús holló tanya.

A szirttetőről örvényt habzó mélybe
Harsogva omlik egy szilaj patak,
Szívet döbbentő, szédítő morajjal
A rengetegen zúgva átszalad.

Hol égbe nyúló hősipkás tetőkön
Fenyvek kinlódnak, züllött, vad sereg,
A völgyben élő óriás ősfenyőkre
A messzeségből búsán ködlenek.

Havas tetőkre ha rászáll az est,
A sziklaoldal bíborfényben ég,
S a kővé dermedt ciklopsok között
Kék köd-palástot ölt a messzeség . . .

Megnémultam.

Megnémultam . . . elszakadt a húr,
Nem szólal lantom többé senkinek,
A tölgy-rengeteg hulló sátorában
A természettel együtt temetek . . .

Lelkem szikláin meghalt az echo,
Elhallgattak a harsogó habok,
Lombok között már nem susog a szellő
S a zord hegyekről eltűnt a titok . . .

Hiába küldi sírva vagy nevetve
Halk csobogását egy messzi patak,
Többé nem látlok könnyet a szememben,
A kék havasról több dal nem fakad . . .

Megnémultam . . . elszakadt a húr,
Nem szólal lantom többé senkinek,
Hanem ott bent, lelkem szikláin közt
Halkan zúgnak tovább a vadvizek . . .

Gróf. WASS ALBERT, kolozsvári ref. koll.

Az erdélyi magyar új diáktípus.*

Idők változtak és sok átkos hajtás gyökeréről fel-lebbent a lepel. A tegnap elesett: most a jövőnek van szava. Ehhez a jövőhöz: az új nemzedékhez, testvéreimhez küldöm e sorokat. Azokhoz, akiknek lelkében kisarjad a tisztultabb látás, a fölemelkedni és másokat is fölemelni akarás és azokhoz, akikben tán ez irás van hivatva előszólítani azt. Az került itt pappírra, ami már rég gyűlt-gyülekezett a lélek mélyén, hadd mondjam el hát fiúk, testvéreim. Diákszóval nyitok be lelketek kapuján, hiszem, hogy félrekülditek utamból a lábaltankodókat.

Miért van szükség új diáktípusra? A „rég” szóval nem általánosíthatunk, de sok tévedést, elbukást rejtett magában. S ha nem is jött volna semmi közbe, akkor is szükség lett volna a mérgek útszálló-hagyására, új lelkesülésre, több életerőre. Így azonban kétszeresen megnőtt az új diáktípus hivatása. Többet kell adjon, de többet is kapott: az idők jobban meg dzették. A beteg kultúr világ pusztuló testéből kell életerősen, egészségesen, vértelen feltámadnia, mint egy új kereszties lovagnak. Ifjú ajkam mondja ezt, de már szerte a világban apák a fiakkal vállalva dolgoznak a tisztultabb, értékesebb jövő kialakításán. A mi felnőtteinkről azonban égetőbb bajok veszik el ennek lehetőségét. Megfeszített munkájuk közt alig-alig foghatják meg tapogatózó kezünket, hogy külön-külön rámutassanak arra az útra, amely életre vezet. Osszuk meg a munkát, tegyünk hát mi is magunkért! Nem tekintélyek ellen, hanem tekintélyek nevével ajkunkon minden rontás, minden bűbajos mérge, minden fertő ellen. Saját lábunkon, de kéz kézbe fogva, de el nem botolva, de el nem botorkálva! Az ilyen indulásoknak bőven akadnak majd nemcsak ellenzői, hanem együtt-dolgozói, ifjú lelkű öreg vezetői is.

Igazolja az új diáktípust, hogy szükségét nem szobapszichológusok találják ki, hanem megszületett az idők teljében. Távol áll minden formákba-nyomorítástól: ő a legteljesebb élet, aki, mondhatni, ösztönösen jött rá küldetésére. Külföldi meg magyarhonú nagy vezetőik már a világfelfordulás előtti kiutat kereső nemzedékből nőttek ki és váltak atyáinkká. Már irodalma van, lapjai és könyvei ennek a nőttön-nővő új irányzatnak, amely az ifjúság lelkébe van fektetve, haladva-halad, gyógyít meg épít: Krisztust követi. Ő viszi előre a legszorgosabb, a legtermékezebb munkamezőt. És ez a sereg életet meg alkotó akaratot hoz. Szabatosabban le nem írhatom, mert nem szoborkból, hanem élő tüzekből áll.

És mi van írva zászlójára? Lerázza a technika szégyenletes békóit, hogy ura lehessen a technikának. A modern ember igái: a szinpadot, a mozit, a sajtót kiemeli szennyeiségéből, meg a járda szemfényvesztő ávilágából: életre hozza azokat. Ő maga pedig tanulni a természethez megy. Annak fonsége megtanítja az Alkotót dicséri, annak önzetlensége áldozatkészé teszi valóját és ennek élete beléje oltja a nagy rendbe, a nagy cselekvésbe, szabad-akaratával a világegyetem emberfeletti törvényeibe, tökéletesbülésbe kapcsolódását.

Mi ez? Nem érzélgősség. A természet neki nagy akarárok, nagy telkek termő-talaja. Még csak a fegyvert kell megszerezze: a talpraesettséget, a kitalást és megindulhat úttán. Nálunk is bontakoznak az új rügyek. Támadtak vezetőink is, noha szétszórta és megvető munkájuk nem terjedhet ki mindannyiunkra. A cserkészlet pedig nem áll még rendelkezésünkre. Am távolról sincs az új diáktípus útjának egyengetése korlátokhoz kötve: együttérező, meleg, fiatalos lelkekkel megnyílik az út, ami építésekkel vezet.

A mi erdélyiségünknek külön hivatása, magasabb küldetése is van. Ránk súlyosabban nehezedik a jövő: többszörös kitarással kell kiverkednünk azt. Pedig mind-éddig még nem értünk meg a mára. Tegyük hát róla! Fogjunk hozzá rendelkezésre álló eszközeinkkel. Szolgál-

* E sodrőrejtő kis cikklet annak bizonyosságául adjuk le, hogy aki nem velünk indult, nem ismeri a mi törekvéseinket létezésében, az is majdnem arra az eredményre jut mint mi. Ami távolról még fennáll kö-zölünk, könnyű elhidalni. Igéret ez a terv is, a miénk is, csak tette kell válni. Rajta hát! Szerk.

jon erre a meglevőkön kívül egy-egy olvasókör: amiben ne legyen egyéb komoly erdélyi folyóirataink, könyveink és az új diáktípust kialakító művek olvasásánál, megbeszélésénél, eszméink átgurásánál. Legyen az eredete minden közös elhatározásnak, életet vigyen az ifjúság közé, elősegítse, jó irányban tartsa az egyesek szellemi törekvéseit. Legyen ez kiindulója az egyesületi munkának is. Mindenek kezdetétől pedig osztályok stb. csoportokra oszlása, amelyekben egymást neveljék, egymást faragják és ezáltal mélyebben egymáshoz kapcsolódhassanak a közös-ségben is. Végül mindent megnevesít a természet föl-keresése, hogy ne legyenek holt dolgok számunkra Erdély természeti kincsei.

Igy acélosodjék a méltó utód. Az, aki nem jelsza-vakban tombolja ki magát, aki elveiben nem gyöngy, haj-lékony, hanem egyéniségéről lesugárzik: „harc az elvek-ke, de béke az emberekkel.” És aki hű felelőse az önfe-láldozásig. Intézményeinek, egyházának fenntartója és meg-védője. Pártfogója minden törekvésnek, ami ezen úttán előrevi-szi, de ellensége minden gyilkoló betűnek, szónak, tettnek. Gyarapítsa valódi műveltségét, bármely pályán legyen is! Nagy készség, önkritika és önállóság jelezze útjait! Így aztán méltó őt lesz helyén, aki azonban nem fog elvakulni övéinek, intézményeinek hibáival szemben sem, hanem viszi őket előbbre, meg előbbre elmaradott-ságukból. Am a másik kezében pajzs áll, amellyel kivédi idegenek nyilait.

Széthúzás helyett egység jöjjön! Nem elsimulása a lobogó életnek, hanem közös célludat: felemelni fajunkat saját magunk által!

(Gyulafehérvár.)

Bányai László fg. VIII. o. t.

TÉLEN.

Zuzmó borítja a kerti fákat,
A rétet meg fehér köpenyeg;
A nap is csak nagy ritkán nézhet le,
Mert elfedik a hófellegek.

Le van tarolva az egész vidék
Egyhangú a szántó s kaszáló.
Mint egy hőmezőn a sarkvidéken,
Mindent elfed s megdermeszt a hó.

Csendes az erdő a falvak közé
Úzte a tél a dalosait.
Szörnyű éhséggel felkorbácsolja
Rejtkekből félénk vadjait.

Ott hagyta a rétet velem is
S a bokrait a ligeteknek.
Piciny szobámba szorított vissza,
Amely csendes, kellemes s meleg.

Itt töltöm csendben a napjaimat
Várva tavaszt és kikeletet,
Hogy ismét összecsatangolhassam
A virágos rétet s berkeket.

Sepsiszelgyörgyi Székely Mikó-kollégium.

Zsigmond Sándor
III. g. o. t.

A FELLEGEK.

A fellegek egyre szállnak —
Hánytól izenek Anyámnak!
Mondjátok, hogy én jól vagyok —
s fájdalmimról hallgassatok!

Búsán-búsán integetnek
Elvisszük az izeneted!
Egyre mennek s egyre szállnak
S én csak izenek Anyámnak!

Marosvásárhely.

Gagyai László.

MŰHELY.

Elektromos függővasút.

Ifj. Sárkány Miklós, marosvásárhelyi ref. koll. VII. o. tanuló jutalmazott dolgozata * —

Bevezetés.

Bizonyára már sokan hallottak, — vagy vannak, akik láttak is — ilyen függővasutat. Azonban még hiszem, hogy mindenki tiszta képet, világos fogalmat alkotott volna róluk, hogy tulajdonképpen hogyan működnek, miből állanak ezek a levegőben kifeszített drótokon tovaszárguló furcsa masinák, amelyek, ha jól utánuk gondolunk nem is olyan ördögös szerkezetek.

És most egy ilyen elektromos függővasút szerkezetét, működését szeretném megismertetni és arra megtanítani olvasóinkat, hogy kiki hogyan állíthatna maga is egykönnyen és ami fő dolog olcsón egy ilyen vasutat.

Mindenek előtt nem kell megijednünk a munkától, mert a következő utbaigazítást pontosan betartva meg lehetünk győződve, hogy fáradságunk nem lesz hiábavaló.

Kezdjünk hát a munkához!

I. Az elektromotor.

Az elektromos függővasutunknak két fontos része van. Az egyik a villamos motor, amely az egész szerkezetnek a leglényegesebb része, a másik pedig maga a vasúti kocsi.

Hosszadalmas leírásokba nem akarok bocsátkozni, mivel azok rendszerint unalmasakká szoktak válni, éppen ezért csak a legszükségesebbeket közlöm.

Elektromotorunknak öt főalkotórészét különböztetjük meg:

- 1, az elektromágnezt,
- 2, a fegyverzetet (armatura),
- 3, a kollektort, vagy kommutátort,
- 4, a csapágytartókat és
- 5, a keféket, vagy fémseprüket.

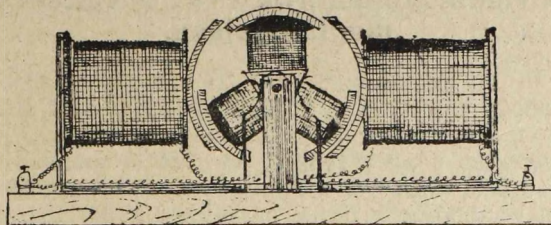
A következőkben ezeknek a leírásával fogunk foglalkozni.

1. Az elektromágnes.

Mindenek előtt szerezzünk be 1.5 mm. vastag jól kiizzított vasbádoggal lemezt. Ebből aztán vágunk ki egy 215 mm. hosszú és 35 mm. széles darabot. Ennek a kivágott darabnak két végét 45—45 mm. hosszúságban hajlítsuk fel függőlegesen. A felhajtott rész közepébe (28 mm.) furjunk egy 9 mm. átmérőjű lyukat, amelybe egy

* A rajzokat nem tudtuk mind klisíroztatni s így az azokra való utalásokat is kénytelenek voltunk elhagyni. Szerk

35 mm. hosszú vasmagot illesztünk be, leszámítva az oldalfalakba és a két meggörbített lemezbe való beerősítéshez szükséges 1.5 mm hosszú nyulványokat. Tehát az egész vasmag hossza ezeket a nyulványokat beleszámítva 38 mm. lesz.

A vasmagok elkészítése és az oldalfalakba való beforrasztása után nekiállhatunk az orsók (csévék) készítéséhez, melyekre aztán a 0.8—1 mm. vastag, jól elszigetelt rézdrótunkat csévéljük fel. Arra azonban nagyon ügyeljünk, hogy a drót tekervények, az u. n. menetek pontosan egymás mellé kerüljenek.

A csévéknek pontosan a vasmagra kell illeszteniük. Éppen ezért hosszúságukat 35, a nyílásukat 9 és a fagyűrűket pedig 35 mm.-nek vesszük. Az orsóhengerek vastagsága a vasmagok fölött ne haladja meg az 1 mm-t.

Ezen csévéket nem szükséges okvetlenül fából csinálnunk. Megfelel célunknak közönséges papír is, melyből ugyancsak 35 mm. szélességűt vágunk ki és egy-két menetet csavarunk az álló részre már felerősített vasmagra. Erre a papírra erősítjük rá aztán a fagyűrűket (tárcsákat).

A csévék elkészítése után rátekerjük azokra 0.8 mm. vastag drótunkat. A menetek számának mindkét orsón egyenlőnek kell lenniük, irányuknak pedig ellentéteseknek. Ha pl. az egyik orsón jobbra fele haladunk a tekercseléssel, a másikon balra fele kell haladnunk. A feltekercselés után ki kell próbálnunk mágnesünket, hogy működik-e? Nincsen-e valami hiba benne? Ezért a mágnesen levő két drót végét egy elemmel, vagy csengőtanszformátorral kapcsoljuk össze és ha az áramkör zárásakor a vasmag kisebb vastágakat (széget zsebkest) képes magához vonzani, akkor az orsók jók és a tekercselés helyes.

Ha elektromágnesünk jószágáról meggyőződünk, most már csak annak végeire a vasbádoggal lemezeket kell felerősítenünk és ezzel készen is vagyunk a motorunk állórészével. A félkör alakú vasbádoggal lemezeket a következő képen készítjük el:

A már említett 1.5 mm vastagságú vasbádoggal kivágunk egy 44 mm hosszú és 36 mm. széles darabot s ezt egy 25.5 mm. sugarú kartonból kivágott kör kerületén ügyesen meggörbítjük. A két bádoglemezt ezután ráerősítjük a vasmagra és nekikezdehetünk motorunk másik főalkotórészének: az armaturának, vagy fegyverzetnek elkészítéséhez. (Folyt. köv.)

A MI MUNKÁNK.

A vidéki bibliakörök és a kollegiumok meglátogatása.

Ifj. Ker. Egyesületünk az idén is meglátogatta a vidéki és a kollegiumi testvér bibliaköröket, hogy az azokban folyó munkáról tájékozást szerezzen s ahol szükség van rá a munkában irányítást adjon és a bibliakörök között fennálló lelki kapcsolatot mélyebbé tegye. A látogatások márc. 5 től 22-ig tartó időben voltak és a velünk kapcsolatban levő 14 bibliakör közül 5 kivételével, — melyekbe később fogunk elmenni — mindegyikre kiterjedtek.

A látogatóknak sok érdekes tapasztalásban volt részük. A közös találkozás, beszélgetés, a bibliaórák és konferenciák során sokat láttak az egy év alatt elért eredményekből, de sokat láttak a még mindig fennálló hiányosságokból és következményekből is. A munka haladó és erősödő állapotban van és érezzük, hogy azokon a helyeken, ahol a tagok Isten Lelkére bizzák úgy a saját életük, mint a munka irányítását, ott hamarosan meg fog világosodni az igazi cél s mindenki számára személyes üggyé válik s egy gazdagabb ker. élet alapjává.

De hadd álljanak itt röviden a kiküldöttek jelentései:

Nagyenyesi kollégium meglátogatása.

Március 7—8. Az Ő nevében összegyűltünk ismét az ősi kollégium dísztermében enyedi diákok és mi az I. K. E. kiküldöttei. Szembe néztünk egymással, olvastunk egymás szeméből. Beszámoltunk egy évi munka sok áldásáról, sok küzdelemről. Őszintén elmondottuk csalódásainkat emberi sikertelenségeinket. Megkérdeztük, miért voltunk olyan kevesen a marosvécsi konferencián? Elmondottuk azoknak, akik nem voltak ott, mennyit veszítettek és mennyit nyertek volna, ha ott lettek volna. Elmondottuk, hogy több támogatást várnak az erdélyi református ifjúságtól is az Ifjú Erdély munkájában. Őszinték voltunk és őszinteséget is találtunk.

Bibliakörökön, konferenciákon közelebb kerültünk egymáshoz, az ismeretlenekből ismerősök lettek. Sok mindenről szó fordult egymás között, legfőbb kérdésünk az volt, hogyan lehetünk komoly keresztyén diákok? Az átalakulás szükségét mindannyian érezzük, utakat, módokat kerestünk, amelyeken e felé a cél felé közeledhetünk. Megnéztük a keresztyén diákság feladatait mai viszonyaink között, miképpen lehetünk ma hű és igaz szülőmunkások. Beletekintünk lelkünk mélyére, keresztyén a sok bűnünk között a drága tavaszi rügyet Imádkoztunk ezért a rügyért, hogy el ne

vesszen, hanem bontakozzon ki tavaszi hajtássá, ékes mennyei virággá. Éreztük, hogy velünk az Isten, hogy kiterjesztette áldó két kezét a Bethlen kollégium felett keresett hívogatott magához, mert meg akar tartani tisztáknak és fehérruhásoknak a maga élete számára.

Enyedi fiúk, ne feledjék el a szándékokat, amelyek feltámadtak bennünk! Kicsi gimnázisták emlékezzünk arra, amit megígértünk. Még viszont fogjuk egymást látni.

A magvetés után várjuk az Ur áldását imádkozunk a tavaszi rügy fakadásért.

Biztos vagyok, többen leszünk a legközelebbi konferencián. Tudom, az Ifjú Erdély enyedi gárdája ismét a régi lesz, mert az elpártolókból visszatértek lettek.

A viszontlátásig bucsúztunk el egymástól evvel az igével: *Mert úgy szerette Isten e világot, hogy az ő egyszülött Fiát adta, hogy valaki hiszen ő benne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.*

Az I. K. E. megbízásából Dénes Béla, László Dezső és Czirkák Károly szölettek az enyedi fiúkhoz. A szíves fogadtatást és vendégül látást ez uttal is köszönjük mindenkinek. *László Dezső.*

A szatmári ref. gimnázium látogatása

Az ifjúsági munka terén igazi missziói terület a szatmári gimnázium ifjúsága volt. Az intézet nyilvánossági jogától megfosztva tengődik és ez a tudat egy fájdalmas közömbösséggel nyomakodik az ifjúság lelkére. Ilyen légkörbe érkezünk meg márc. 8-án. E nagy nemtörődömségben is Bagothay Sámuel vallás tanár úr a legnagyobb szeretettel és megértéssel segített munkánkban a másfél nap alatt, amíg ott voltunk. Sajnos alkalmat nem nagyon nyertünk, mind össze csak 4 órát, amikor az ifjúsággal mélyebben beszélgethettünk volna. Ez alatt az idő alatt megismertettük munkánkat, s tartottunk biblia kört és 2 előadást a következő témákról: „A mai ifjúság és vallás” és „Milyen szerep vár a mai kalvinista magyar ifjúságra a mi jövőnk kiépítésében és arra a jövőre való készüléskben milyen szerepét kell juttatni lelkünk elmélyülésének.” Mind 2 előadás megbeszélésekkel volt össze kötve. Hogy mit tudtunk adni Isten kegyelméből, nem tudjuk. De egy erős figyelmeztetést kaptunk, hogy a legbensőbb kapcsolatot kell fentartanunk a szatmári diáksággal, mert túl a Királyhágon egy ifjúság szunnyad, amely el van szigetelve az erdélyi levegőtől, amely azonban nagy feladatok elé van állítva. *Gulya Géza.*

Zilah. Márc. 11-én este 8 órakor érkezünk Szatmárról Zilahra.* Diákok vártak a vonaton és mint régi ismerősök fogadtak. Sok szeretettel, gondosan elszállásoltak a kollégium internátusában, ahol mindjárt résztvevünk a lakó szobák rendezési áhítatán. Másnap a koll. tanárikara és Kerekes Ernő igazgató úr, valamint Kerekes András

* Az I. K. E. kiküldöttei Bencze József és Gulya Géza ref. theologusok voltak.

A tanár úr szintén örömmel és önmagától nyílt szívekkel fogadtak és az ifjúsággal való találkozásunkat lehetővé tették, úgy, amint kívántuk. A négy felső osztály számára tartottunk előadásokat és konferenciákat. A 40 tagból álló bibliakör megtartotta a maga szokásos összejövetelét, melyen Mt 7 1—12-t tárgyaltuk. Itt győztünk meg arról, hogy a zilahai bibliakör látja a bibliaköri munka igazi célját. Az említett bibliai szöveg megtárgyalása, az élénk és sokoldalú hozzászólások, melyek személyes tapasztalásokat öntudatosító, bibliai foglalkozó lelkeknek ösztönöznek, egnyalatkozásai voltak, mind arról tettek bizonygatót, hogy ez az ifjúság ott ül Jézus lábainál, hirdetik a maga lelkével öntudatosan éli a jelentőséget, így készül a jövőre.

Volt hét konferencia is, melyeknek tárgyai voltak: 1. „A mai ifjúság és a vallás.” 2. „Milyen szerepet vár a mai kálvinista magyar ifjúságra a jövődönknél kiépítésében és erre a jövődönkre való készüléskben milyen szerepet kell juttatni lelki életünk elmélyítésének?” Mindkét konferencia, különösen a második élénk megbeszélésekre adott alkalmat. Csodálatosan lehetett érezni, hogy a lelkek előtt az Isten világának milyen nagyszerű ábrái tárulnak fel. De hosszú volna itt mindent leírni. Csupán befejezésül még csak ennyit: amit itt láttunk tapasztaltunk és kaptunk, azok édes emélységgel töltöttek el minket és azt diktálták nekünk hogy élünk és élni fogunk. De figyelmeztetésül mindnyájunknak szól az íge:

„Vigyázzatok és imádkozzatok!”

Bencze József.

A székelyudvarhelyi diáknapiok Márc 13-án indultunk a székelyudvarhelyi kollégium meglátogatására. Hármán voltunk, égett bennünk a vágy szólni diáktestvéreinkhez és hallgatni őket. Az állomáson három diáktestvérünk várt. Beszélgetve indultunk a kollégiumba, hol az internátusba kaptunk szállást. Fölkerestük az igazgató urat, aki készségesen adott alkalmat, hogy testvéreinkkel együtt lehessünk. Az ismerkedés még ebéd előtt megtörtént és így a délután folyamán tartott konferenciákon és bibliakörökön már meghitt, baráti szívekkel találunk. Az a bizalom és szeretet, mely diáktestvéreink szeméből felénk sugárzott csak erősítették azt a meggyőződésünket, hogy mi nem hiába jöttünk. A konferenciákon-bibliakörökön és egy esti megbeszélésen lassan megnyíltak a szívek. Kétféle, hogy diáktestvéreink is megéreztek az idők jeleit és tudják, miért van ma szükség Erdélyben keresztyén diákokra és mit vár tőlünk népünk jövődjé. Látták a diákeszmény erejét Krisztusban, a szőlőmiveseke, a gazdag ifjú, az irgalmas samaritanus példázatán és Nikodémus történetén keresztül. A kicsinyek, alsó osztályos testvéreink emlékeztek még a múlt évi látogatás alkalmával hallottakra. A másodnap délután részt vettünk egy, a kollégium ifjúsága által rendezett

vallásos estélyen is, melynek építő és értékes pontjai bizonyosága hogy a kollégium ifjúsága akar és tud is Krisztus ifjúsága lenni. — Hálásan kell megemlékezni a kollégium tártestületéről is, melynek tagjai nemcsak szerető figyelemmel támogatják munkánkat hanem példát is adtak az erdélyi magyar irodalom támogatásában.

Két napot töltöttünk a kollégiumban. Lesz-e áldása, gazdag termése és bő aratása? Hisszük, hogy lesz, de a termés áldása Istené legyen.

Dénés Béla

A szászvárosi ref kollégium ifjúságának meglátogatása I. K. E. kiküldöttjei március hó 16-án és 17-én meglátogattak meglátogatták a fent említett kollégium ifjúságát is.

A munkaterv ugyanaz volt mint a többi kollégiumban a múlt évben már beindított munka erősítése a személyes jelenlét által nyújtott eszközökkel s szélesebb körre való kivitele.

Igaz találkozás volt ott. Az öregebbek tapasztalataikat adták a fiatalabbaknak s ők készséggel fogadták be azokat. Igaz baráti, testvéri találkozás volt, szellem rokonok találkozása, kiket semmi többé el nem szakíthat. Hogy találkozásunk ilyen volt, ahhoz nagyban hozzájárult a szászvárosi diákság speciális helyzete. Úgy érzem, hogy a közeli években többféle okból megapadt ifjúság jobban érezte a találkozásnak s áldásainak szükségességét.

„A kollégium olyan mint egy kriptá” — hallottam e megjegyzést a kevés növendékű kollégiumról. — Igaz, hogy folyosói csendesek, de az élet nem hiányzik e kollégiumból. Ott lüktet benne, elevenen. A szászvárosi diákság megértette a hívó szót, az a kevés, megapadt diákság bizalmas, benső ker. életközösségben él az intézet falai közt. Én látom hogy ott nő egy ifjú szép hajtás, mely díszévé lesz a törzsnek.

A kollégium ifjúságának meglátogatására Dénés Béla, László Dezső és Czirják Károly testvéreink voltak kiküldve.

Czirják Károly.

A marosvásárhelyi kollégium meglátogatása Követségbe ment a kolozsvári ref. theol. Ifj. ker. egyesületének 3 tagja: Babos Sándor, Fülöp Ferenc és M. Nagy Ottó. Az első állomás körutunkban Marosvásárhely volt. Nem kollégiumot látogatni nem ifjúságot és bibliakört vizsgálni mentünk, hanem követségben jártunk. Valaki küldött, hogy beszéljünk Ő róla, hogy az Ő szeretetében a lelkek találkozzanak. Aggódó, szerető diáktestvérként mentünk a szeretet és felelősség indított utnak.

A hatalmas és népes kollégiumban csak másfél napig (márc 18—19-én) lehettünk. Ezt az időt Nagy Endre igazgató úr készséggel bocsátotta teljes rendelkezésünkre, hogy minél több alkalom legyen az ifjúsággal való beszélgetésre. A tanári kar tagjai nagy megértéssel és érdeklődéssel viseltettek ügyünk iránt és azon voltak, hogy

ottlétünk minél nagyobb hatással legyen az ifjú ságra. Az ifjúsággal a bevezető, bucsuzó előadásokat és a konferenciákat kivéve három csoportban beszélgettünk: I–IV. V–VI és VII–VIII. osztályokban. Előadásaink tárgyai a következők voltak: *A jövő diákja. A keresztyén barátság. Hogyan nézzük a multat? A bibliaköri munka lényege és értéke* (minta bibliaköri órával kapcsolatban felsőbb osztályosoknak). *A vasárnapi iskoláról* (tanítással, alsó osztályosoknak). *A keresztyén diák és az irodalom, A mi munkánk ismertetése, az Ifjú Erdély ügye, Diáktestvérség,* stb. A mai diák nehézségeiről szóló konferencián felvetődött a *jövő bizonytalanságának, az imádkozás gépiességének, az igaz barátságápolásának és éppen itt fennálló nehézségeinek, a nemzetek fiai együttműködésének* stb. kérdése. Alig az tudtunk áldásos és gazdag megbeszéléseknek véget vetni. A beköszöntőnknek kedves jelenete volt, mikor az Ifjú Erdély pályázatán jutalmat nyert 3 marosvásárhelyi diáknak átadtuk jutalmukat. Az előadások majdnem mind megbeszélésbe mentek át. A legáldásosabb megbeszélések azok voltak, mikor diákbarátaink felkerestek szobánkban esténként s őszinte szóval feltárták legégetőbb bajait, nem feledkezve meg hibáikról és tévedéseikről sem. Ők tudják, hogy érdemes volt-e kitárni előttünk lelküket. Nekünk feledhetetlen gazdagodást jelent ez az őszinteség, ez a bepillantás Forrongó nagy átalakulások alatt álló diáklekkelből kaptnak ígértet a jövőre.

Eljöttünk új biztatással, új reménységgel, amit a vásárhelyi diákok adtak nekünk. Csak ne pillanatnyi lelkesedés legyen, csak ne akarás, hanem erős elhatározás és cselekvés. Alakuljon a régi kis bibliakör közé egy minden diákot egybe foglaló bibliakör és vasárnapi iskola a kisebbek számára. Ezért mi imádkozunk, de imádkozni kell ezért a vásárhelyi diákoknak is és minden erdélyi magyar diáknak, hogy mindnyájan egyek legyenek a Krisztusban.

Egy órát szakíthattunk arra is, hogy a „Bethlen Kata” leányintézetben is látogatást tegyünk. Méltó lelkeket láttunk ahhoz az imádkozó nőhöz, akinek a nevét viseli az intézet. Életet láttunk és Jézus lábainál ülő Máriákat. Népes bibliakört és vasárnapi iskolát találtunk az intézetben, melynek virágozása Kovács Benedek koll. vallásnár úr lelkes munkájának érdeme.

Babos Sándor.

A sepsiszentgyörgyi Székely Mikó-kollégium megátogatása. Utunk második állomása Sepsiszentgyörgy volt. Itt is másfél napig tartózkodtunk. A marosvásárhelyi meleg találkozás után egyideig nagyon távolaló lak éreztük magunkat a kollégium katonás, fegyelmezett szellemétől és diákjaitól. De ottlétünk a itt tapasztaltuk igazságát a Csutak Vilmos igazgató úr kijelentésének: *A mi székely diákjaink néhezen melegednek fel de ha egyszer valami megragadja őket szívvel-lelkel mellé állanak.* Az igazgató úr és Szász Béla

vallásnár úr támogatása által teljesen kihasználtuk ottlétünk rövid idejét. Körülbelül 12 órán át beszélgettünk az ifjúsággal ugyanolyan csoportbeosztással, mint a marosvásárhelyi kollégiumban. Az előadások tárgyai is nagyjában ugyanazok voltak, de a konferenciák egész más kérdések vetődtek fel. Tárgyaltunk hosszabban a *keresztyén lelkesedés megőrzéséről, a tanárok és tanulók kisebb és nagyobb áldok viszonyáról* arról, hogy *miként látszik meg rajtunk keresztyénségünk s végül a legaldottabb megbeszélésünknek tárgya tisztaságunk megőrzése s a legnehezebb küzdelemünk kérdése volt.* Az a tapintat és komolyság, mellyel ez utóbbi kérdést feltették és megbeszéltük, az őszinte hozzászólások egyaránt meggyőztek arról, hogy milyen értéket termelt ki a kollégium nagy alapítójának szelleme. Itt is egy órát szentelhetünk a leányközépiskola növendékeinek meglátogatására. Márc. 20-án este meglátogattuk a leányoknak Imreh Dezső lelkész úr által vezetett bibliakörét és I. Péter 3. 15–17-ről beszélgettünk. Mennyi gazdag biznyságtételt hallottunk az egy szükséges dologról! A bibliára után részt vettünk a leányok által rendezett agapén, melynek szép műsorszámai és hangulata feledhetetlenek számunkra. Márc. 21-én estét a meglevő fiú bibliakörben töltöttük, beszélgetően a gazdag ifjúról. Öntudatos, lelkes munka folyik ebben a kis, reméljük azóta megnövekedett bibliakörben. Ennek éke sebben szülő biznyságát keresve sem lehetne találni annál, hogy az alsó osztályosok számára beállítandó új vasárnapi iskolák vezetését a bibliakör tagjai vállalták. A szobánkba való magánbeszélgetések zárták be találkozásunkat. Amit adhattunk, az Istentől való, övé legyen a dicsőség, amit nyertünk, azért övé legyen a hála. A sepsiszentgyörgyi diákoktól csak ezzel búcsúzhattunk: *Minket elfeledhetnek a lelkesedés elmúlhatik, de ha Az velünk marad, kiért mi követségbe jártunk, övék, mienk a gazdag, áldott élet, mienk a diadalmas jövő.*

M. Nagy Ottó.

Brassó. Ha valahol megértették a magyar ifjak az idők parancsoló szavát, úgy Brassó magyar ifjaira joggal rámondható, hogy meg. Annnyira eleven, pezsgő — mondhatni — tüzes élet folyik ott az ifjúság körében, mint talán sehol másutt. 22-én du. előbb a vasárnapi iskolában, majd a bibliakörökben győződhattunk meg erről. Kis, gyerek emberek férfias komolysággal ültek össze Gyula bácsiuk vezetése alatt s beszélgettek bibliai dolgokról, egyéni élményeikről. Mindenik ígért a jövőre s talán mondhatnám azt is joggal, hogy maga a megtestesült jövő. Gazdag és élvezetes műsorral megrendezett agapéjukon hallottam titkár úr szavát, amely felnőtteket meglepően hangzott: *„mi a bibliakörünkbe új tagot csak 3 hónapi próbaidő után veszünk fel!”* Mintha azt

*) Csákány Béla titkár jelentése a jövő számunkba hozzuk.

ondotta volna: *nekünk csak tiszta bór kell! Mi akarjuk a jót akarjuk! Ezt csinálják ok utánunk felöltöttek ha tudjátok!*

Szinte zavarba hozott az a szeretet, amellyel megadtak bennünket és úgy éreztük, hogy az a rövid idő, amit körükben töltöttünk többet jelentett a mi számunkra, mint az övékre. Mi csak aptunk ott, csak kaphattunk, hogy adni tudtunk-e azt majd a jövő fogja megmutatni

Csak ezt mondhatjuk a leány bibliakörre is. Még a kezdet kezdetén áll ugyan, de már is szép ígéretet rejt magában a jövőre nézve Csak a megkezdett uton, a megkezdett móddal haladjanak tovább Csak így tovább! Csak így! *Fülöp Ferenc.*

„Mi az oka, hogy a bibliakör nem működik úgy, mint kellene, s mi az orvossága?”

Ezt a körkérdést intéztük a bibliakörök tagjaihoz, s erre, néhányat leszámítva, feleltek is. A feleleteket itt akarjuk megbeszélni, természetesen általánosságokban. Ezek a feltételek a legkülönbözőbbek. Vannak, akik a baj okát abban látják, hogy a tagoknak nincs elég ismeretük, sőt egy páran, hogy *szónoki képességük* nincs. Mások a *körülményekre*, az iskolai munkával való *túlterhelésre* gondolnak, s természetesen orvoslást sem tudnak ellene. Mások szerint az a baj, hogy a tagok *gyakorlat* hiányában nem tudják magyarázni a bibliát, néhányan azt állapítják meg, hogy *kevesen* vannak, s ismét azt, hogy az ifjúságban a kellő komolyság hiányzik a dolog iránt.

Természetesen van olyan felelet is, nem egy, melyből látszik, hogy az illetőnek nagyon sokat jelent a munka, hogy meg kezdte kapni belőle azt, amit abban keresni kell, személyes életének elmélyítését.

Ami e feleleteket illeti egy dolog megállapítható: aki *akar komolyan valamit nyerni a bibliakörben, az nyer is.* Lehet, hogy ez még eleinte kevés, de mind több és több lesz abban az arányban, amilyenben többre vágyik. Akinek a bibliakörre szüksége van, az talál is abban gyarapodást. Kétségtelenül a legsúlyosabb nehézség a fenti feleletek között kettő: az egyik, mely a *körülményekre* vonatkozik, s a másik, mely a *komolyság hiányát* panaszolja. A sok tanulni valón, a rengeteg munkán csakis egy módon lehet segíteni, úgy, ha az ember *mindezek mellett* szakít időt a bibliával való foglalkozásra. Ha a bibliaköri munkát úgy fogjuk fel, hogy az olyan munka, mint a többi, akkor lehet, hogy nem marad rá idő. De a dolog ott fordul, hogy a bibliakör épen ezen, a túlterheltségen, az ebből folyó lelki depression akar segíteni, tehát *nem szaporítja, hanem ép csökkenti* a munkát avval, hogy a teherbíró képességemet növeli. Ha

valaki ezt keresi a bibliával való foglalkozásban, akkor kétség nélkül lesz ideje rá, mert szakít rá időt, de ha újabb munkának nézi, akkor vele újabb megterhelés jár. Aki tehát ebben látja a bajt, annak azt tanácsolhatom, hogy próbálja így nézni a munkát, és nem lehet annyi dolga, hogy ne szakítson időt a saját Istennel való viszonya ápolására. A másik veszedelmes akadály, a *komolyság hiánya*, csak egyféleképp orvosolható: *kitakarítani* azokat az elemeket, melyek nem vesznek komolyan a munkát. Ez nem csak jog, *kötelesség*, mert ezek az elemek rontják, metelyezik és akadályozzák a többi.

Csak látszólagos nehézség az, ha *kevesen* vannak, s ha nincs *ismeretük* a biblia magyarázására. Itt az előbbinél csak arra kell gondolkodnunk, hogy ha hárman vannak is *ott*, vagyunk százan és százan az *országban* és több száz ezren a *világon*, akik lelkileg mellettük állunk egymással. Az utóbbi ismét egy félreértésen alapul, melyet ki kell küszöbölni, s ez a félreértés az, hogy a dolog attól függ, ki hogyan tudja magyarázni a bibliát. Meg kell ismét állapítani, hogy ez nem ismerettől (még kevésbé szónoki képességtől) függ, (sőt, ez utóbbi akadályozhat), hanem attól, hogy a bibliát a *saját* életem kérdéseire alkalmazom. Ha *általános* kérdéseket akarunk belőle megoldani, akkor soha el nem jutunk sehova. A bibliaóra nem szónoklás, nem brillírozás, hanem baráti beszélgetés és közös imádkozás. Ehez se ismeret, se szónoklás nem kell.

Minden akadályok felett azonban egy akadály van, ami minden felelet mélyén rejlik, sőt néha ki is fejeződik, s ez az, ha a tagoknak csak a bibliaórán jelent valamit a munka. Ennek orvossága, ha minden tagja a bibliakörnek a *minden napi csendes óráját* bevezeti és megtartja. Nem várhatjuk, hogy a bibliaóra adjon valamit, ha magunk a személyes életünkben nem támogatjuk azt a csendes órákkal. Mindennap szakítani időt rá, hogy magunkban foglalkozzunk a bibliával és imádkozzunk, ez az egyedüli mód, mellyel a bibliakört elevenné lehet tenni. Egyik bibliakör ezt nagyon jól belátta már, s vannak többen, akik a napi csendes óra tartását megkezdtek. S a következők megmutatták, hogy abban a bibliakörben igazán van is élet. *I.*

Bibliaköri vezérfonal.

6. Rész. A szenvedések hete (Hét nap, dicsőséges bevonulásától feltámadásáig)

XXIX. Jézus emberek között, akik őt kétélű kérdésekkel akarják megejtetni. (Máté. 22 : 15–46 Márk 12 : 13–37.) 1 A vallás a) Az igazság tanúja kész vallást tenni arról. Jan 18 : 37 A vallás helye. Márk 11 : 27 Máté 21 : 23. Luk 20 : 1. Tudatában volt, mi vár rá Luk 23 : 33 b) Ismét hatalmáról kérdezik. Máté 21 : 33. De rámutat, hogy nem ő az

oka, hogy nem értik meg, hanem saját maguk. Máté 21 : 24—27. Tudhatnák, ha akarnák 42 v. c) Figyeld meg mennyire i lenek ez utolsó példázatok élességük és erejük által ezen súlyos napokhoz. 2. *kétlű kérdések.* I. Az üldözők. 15. v. Nem az igazságot keresik, hanem a hibát Máté 21 : 25. 26. Luk 20 : 20 Először álnokul mondják: „távol legyen!” Luk 20:16, aztán rögtön ellene tönek. Máté 21:46. A példázatok őket csak arra ösztönzik, hogy új tervet szöjenek ellene Luk. 20:20. Ma is sokan gyalázzák, vagy el akarják hallgatni evangéliumát. Mi ez ellenségeskedés igazi oka? Csel 7:51. II. A tanács a) A nép vezetői. 16—22 v. Képmutatók életük nem egyezik szavaikkal 15 v. Hízeltők Ha hitték volna amit 16 v.-ben mondanak, nem kérdezték volna a Máté 21:23 Álnokok Alapot keresnek a gyanúnak és vádnak. Luk 23:1, 2. Miben állott az adópénz kérdésében a nehézség és hogyan került az ki Jézus? b) A sadduceusok. 22—33 v. A kérdés célja, tévelygésük oka 29 v. Az igazság magasabb mint az emberi gondolatok. A bizonyíték Isten lényegén és kijelentésén alapul. 30, 31. v. A nagy igazság, melyet Pál gyakorlatilag alkalmaz Luk. 20:38. Rom. 14:7—12. III. A harmadik kérdező. Márk 12:28—34 Mi indítja? 34 v. Most a theologiai téren próbálnak. 36. v. A válasz: 37—39 v Egyenes, irászerű, teljes, mélyretekintető Az írástudó nyílt válasza Márk 12:32 Mit mutat ez? Miben különbözik ez az írástudó lelkiileg a XX fejezetben tárgyaltól? Hogyan bátorítja Jézus? Márk 12—34 Szélsősége. 3 Jézus a bíró és Ur. a) Kérdései 42 v. Kinek a fia? Mit tartalmaz a felelete? Dávid szavai bizonyossága. Jézus magatartása 46 v. Ellenségei jövője 46. v b) A hatás: a kérdezőkre 22, 43. v. a népre 33 v. Márk 12:37 ellenségeire: a megrázó „jai”. Nincs remény. Máté 23. *Kérdések és intések.* 1. Figyeld meg hogy akarja J. vak és gonosz ellenségeit az igazságra rávezetni. 2. Máté 22:21. egyformán áll a pogány és keresztényen felsőségre. 3 Az ellenséget gyakran meg lehet nyerni elismeréssel és méltányossággal. Márk 12:34

XXX. Jézus olyanok között, akik benne a nap hőjét látják. Ján 12:20 36. 1. A kérdés. Jele, hogy a farizeusok kétségbeesett jóslata betelt (Ján 12:19) maguk segítnek ezt most gyűlöletük által megvalósulni 32. v. 2 A kérdezők. Élete végén úgy jelenik meg a nyugati görögöknek, mint születés alkalmával a keleti bölcsnek. A görögök megjelenésének jelentősége I. Kir 8:41—43. Vesd össze kérésüket jellemükkel Csel. 17:21. Hogyan szólítják meg az Urat? 21 v Kiknek az előfutárai a görögök? Csel 8:27 10:1—2, 17:4 Rom. 1:16, I Kor 1:23—24. Ma is vannak e ilyen jellemű emberek? 3. A követek. Miért fordultak Fülöphöz? Miért viszi az őket tovább? Has. össze Márk 7:24—30. Miért fordul Andrásához? Ján. 1:44, 6:5—9. Márk 3:18 Ki

volt a vezető a kettő közül? Miért ingadozott Fülöp? Mikor és miért szoktunk mi így eljárni? 4 A válasz I Kihez van intézve? 23. v. Elfogadta-e a görögöket? Mit következtetett volna-e kérésből az, aki kevéssé ismeri Isten utait, mint Jézus? Ő mit látott benne? 24, 27. v Minek kellett megtörténnie mielőtt a világ Jézust a maga mennyei dicsőségében meglátja? 24, 32, 33 v. II Az alapgondolat Gyümölcs, örök élet, megdicsőülés csakis az én halála által érhető el. Hol tanította ezt már előbb is Jézus? Márk 8:35. Luk 17:33. III. Három kép ennek magyarázatára. a) A természet. 24 v. b) Igazi tanítványai. 24, 26. v c) Magának az Ember Fiának példája: a) nem fél a haláltól bár lélekben látja a keresztet s érzi a fájdalmat 27. v b) az egyetlen kötelek, mely egy ilyen esetben el nem szakad, mint a Gecsemánében. Mát 26:39 Márk 14:36 c) ima a győzelemért. d) ima az Atya dicsőségéért. Ján 17:1—4 e) bizonyosság a menyből. 28. v. Hogyan dicsőítetik az Atya neve már a Fiu életében (Mát 3:17, 17:5) s egyszer még jobban halálában? IV. Az alapgondolat alkalmazása. A mennyei hang egy új bizonyosság a hit erősítésére. 30 v. V. ö. Ján 11:42. A szó megértése a szív őszinteségétől függ 31. v. A felemeltetés a keresztén, a sír ez a Jézus ereje, mellyel magához von és meggyőz. Aki az írást hamisan alkalmazza, saját értelmét homályosítja el 34 v. A világosság még megvan 35, 36. v. Hígyünk annak, hogy a világosság fia lehessünk. 5. A hatás. a) a görögökre b) a népre, 37—41 v c) néhány főemberre, 42—43 v. *Kérdések és intések:* 1. A gabonaszemről szóló példázat, mint üdvrehívó bűnbánati és vigasztaló beszéd 2 A görögök csak látni akarták Jézust Ő arra figyelmeztet, hogy övéinek meg kell halniok vele. 3 Mit tanít ez a szó: „De azért jutottam ez órára” (27. v.) Jézus tudatáról az isteni terv felől és engedelmességéről az Atya iránt 4. Ma is különféleképp magyarázzák a mennyei hangot.

XXXI. Jézus nagyravágyó tanítványok közt. Luk 22:24—30. Ján 13:1—20. 1 A legsötétebb éj. a) Az ünnep előtti éjszaka. A lakoma alatt: a páska ünnep képletes Jézus maga határozza meg a helyet. Luk 22:7—13 b) János ev. magyarázata. Miért tartotta Jézus szükségesnek ez utolsó vacsorát? 1 v. Miért tette e szolgálatot? 3, 4. v. Mialatt a Sátán sötét tervét kiviszi, a Jézus lelke tele van szeretettel 2 A nagyravágyók vitája Lukács és János kiegészítik egymást. Különösen v. ö. Luk 22:27 és János 13:5. Kitől hallszott ép ezelőtt egy ilyen nagyravágyó szó? Máté 20:20—24 Hol utasított rendre egy ilyen Jézus? L. a XV. fejezetet Most talán az asztalhoz ülésnél ébredt fel ismét egy ilyen vita. Milyen a Jézus hivatásáról szóló hamis felfogás hívja ki? Miért volt ez éppen most különösen fájdalmas Jézusnak? Nem találkoztunk e hasonló fájdalmas tapasztalatokkal az Isten országa szolgálatában?

3. *Visszaütasítás és ígéret.* Figyeljük meg Jézus szelidségét és türelmét. Egyszerűen ismétli már egyszer mondott és sikertelen maradt szavait Máté 20 : 25—28 Jézus országa nem e világból való, nem földi törvények érvényesek rá Itt szolgálat; ott dicsőség. Mikor kapták a tanítványok még ezt az ígéretet? Máté 19 : 28 4. *A tett.* Jézus gyöngédsége, bár tanítása eredménytelen. Figyeljük meg e szolgálat egyes vonásait. Judás is részesül benne. 12, 30 v 5. *Az alkalmazás* I. Péterre. Rajta kezd. Az „ezután“, 7. v. a megdicsőülésre, 13. v. vagy a Péter jövőjére vonatkozik. Az első feladat az önátadás. 8. v. Aki Jézus által gazdaggá lett, annak csak egy szolgálatra van szüksége, hogy egymásnak segítsenek a föld porát lábaikról letenni. 10. v. II. Mindegyikre. A viszony köztük és Jézus között nem változott, 13. v. de a példa hatásosabb lett. 14, 15. v. Gondoljanak arra, amit első alkalommal mondott, 16. v. Máté 10 : 24. Egy másik emlékeztetés erre ugyanazon este Ján 15 : 20 Egy új „boldogság“ 17. egy új szeretet-parancs, 33. egy új parancsolat, 34, 35. *Kérdések és intések.* 1. Figyeljük meg, hogy veszi fel és értékesíti János leveleiben e három részt, 2. Követjük e az Urnak a 20 versben adott parancsát? 3. A lábmosás nem csak szeretet szolgálat, hanem a keresztyén fegyelem gyakorlása is.

XXXII. Jézus és az öntudatos tanítvány. Ján. 13 : 36—38. Luk. 22 : 31—38. Máté 26 : 30—41. Ján. 18 : 10—11. Luk. 22 : 54—62. 1. *A tanítvány veszélyben* I. Szerető és igazságos, de heves és önféjű. II. Nagyon bizik magában a) bár előbb bukott XII. és XIX. fej. b) bár figyelmeztetést kap. Ján. 13 : 37. Luk. 22 : 33. Máté 26 : 35. Márk 14 : 29. Hogy magyarázható elbizottsága? III. Sokat vállal. Mit volt nehezebb neki elviselni, mint a halált, amit olyan könnyen vállalt? 2. *Barát a szükségben.* I. Jézus aggodalma iránta Ján 13 : 21. II. A hármass figyelmeztetés: a) vacsorán, Ján. 13 : 36—38. Luk. 22 : 31—38. A Jézustól való elszakítástól fél. Ján. 13 : 36 Az ígéret 36. v. ismételtetik. Ján. 21 : 18, 19 Nézzük a veszélyt Luk. 23 : 31. a bátorítást. 32. és a célt, 32. Nézzük meg a pontot, ahol a Sátán meg fogja támadni. Ján. 13 : 38 Luk. 22 : 34 Mért nevezi Jézus a 31 versben Simonnak, 34. ben Péternek? b) a Gecsemánéba vezető uton Máté 26 : 31—35 Figyelmeztetés mindegyikhez a szenvedésről és a jövőről, Mennyit hallott ebből Péter? Milyen hatást gyakorol rá a 34. v. ismétlése? c) a Gecsemánéban Máté 26 : 36—41. A gyöngéd és mégis komoly figyelmeztetés? 40. v. Az intés 41. A test erőtlensége nem mentség, hanem ösztönzés még erősebb vigyázásra. III. Jézus türelme a tömeggel szemben: a) az elfogatásnál Elhárítja a fegyvert Ján. 18 : 10—11. Az Istenországaról táplált helytelen felfogás. Jézus szavai félreértésére vezet Luk. 22 : 35—38. Hová lett később ez a bátorsága? Ján. 18 : 26. Mivel nem értette meg Máté 16 : 24, 25. ben mondottakat, menekülnie

kellett, Márk 14 : 50 s még súlyosabb dolgokat kellett megérnie. Miért nem volt itt is „Péter“? Ésa 26 : 4 Mégis miért követte távolról? b) A főpap udvarában. 22 : 55—62. Mit keresett ott? A hármass tagadás. Jézus tekintete szívébe szúr. Luk. 22 : 61. *Kérdések és intések:* 1. Mit tanulhatunk ebből az elbizottság és önfajúság legyőzésére? 2. Alkalmazzuk személyesen a Luk. 22 : 31, 32. 3. A Péter bukását sokan megélték, kevesebben a Péter könnyeit

Az Ev. Ker. Diákszövetség ápr. 23.—máj. 1-ig tartja Délkelet-európai konferenciáját Herkules fürdőn, hol a körülfekvő országok mozgalmainak képviselőin kívül Nagybritannia, Amerika képviselői is részt vesznek. A konferenciára Kolozsvárról is körülbelül 8—10 tag vesz részt. A konferencia munkájára Isten áldását kérjük és imádkozunk érte, hogy a mi munkánk fejlődésére is áldással legyen.

Kolozsvári tavaszi konferenciánk ápr. 19—21 napjain volt, ezúttal képviseleti alapon. A *nyári konferenciára* azonban, melynek helyéről és idejéről tájékoztatni fogjuk olvasóinkat, már most készülünk, magunk is, s másokat is hívunk. A konferenciára 19-en gyűltek össze a különböző intézetekből: Zilahról négyen, Nagyvásárhelyről, Nagynyedről, Sz.-Udvarhelyről és Sepsiszentgyörgyről ketten-ketten. Brassó és a megpróbáltatott Szászváros nem küldött képviselőket. Együttlétünket a tervbe vett előadásokon, megbeszéléseken és bibliaórákon kívül külföldi vendégek látogatása tette jelentősebbé. Niebergall Frigyes marburgi theol. prefoszor is tartott előadást és hallottuk a ref. egyházkerület angol és skót vendégeinek igehirdetését is. Részletesebb jelentést a konferencia lefolyásáról azért nem adunk, mert lapunk szerkesztősége szokásához híven ez alkalommal is pályázatot hirdetett a szerzett benyomások leírása számára máj. 20-i határidővel. A mi megjegyzéseinknek a jövő számba ejtjük sorát.

Pályázat.

Az „Ifjú Erdély“ előfizetői a marosvásárhelyi ref. kollegiumból két pályátételt tűztek ki.

1. A modern magyar vallásos lira.

Jutalma 200 Leu.

2. Milyen képet adnak az evangéliumok Jézusról?

Jutalma 300 Leu.

Pályázati határidő: május 30.

A pályaművek negyedíves papirosra, csak a papír egyik oldalára írandók.

A szerkesztőség.

Beszélő szobor.

Muhy Sándor: „Ősember.“ Szatmár, 1924.

Nem kóklerségről, nem kétkezes komédiáról akarok írni, hanem az igaz művészetnek egyik beszédes tanujeléről; egy szoborról, mely meleg hangtalan némasággal tesz felséges bizonyosságot a művészet igazi lényegéről. Ezért nevezem én Muhy Sándor „Ősember“ szobrát „beszélő szobornak.“ Nem azért, mintha más szobor nem beszélne. Nem, mert minden szobor és minden műalkotás beszél, egyik többet, másik kevesebbet, aszerint, amint az alkotó művész meg tudja szövegeztetni. Csupán azért írok róla, hogy Muhy Sándor ifjú barátunk (— akit már ismertek is; ő rajzolta az „Ifjú Erdély“ első évfolyamának címlapját —) első szoborművét e helyen üdvözljem és hogy e szobor páratlanul mély eszméjét veletek is megérttessem.

Ha rápillantunk e szoborra, — valljuk be őszintén —, első benyomásunk az, hogy az ősembert ábrázoló emberalak inkább rút, mint szép. Pedig a művészet tulajdonképpen nem más, mint a Szépségnek egy művész alkotó lelkén keresztül történő megtestesülése. Azonban ne felejtsük, hogy a Szépség szellemi, lelki tartalom, melyet sohasem lehet összetévesztetni az ő kifejezési formájával, a műalkotás külső képével. Például a szenvedés szépségeit művészileg csak eltorzult vonások fejezhetik ki. Egy műalkotás értékét nem forma, hanem *tartalmi* szépsége adja.

De beszéljen maga a szobor.

A komor, bronzszínű szobor talpazata a simítatlan őstalap, mely a maga masszív erődségével, darabosságával jellegzetes korhátterűl szolgál a primitív őskornak. Ebbe az őstalapba ékelte bele a szobor testét a művész, oly mélyen, mintha csak belőle nőtt volna ki, amivel felségesen szemlélteti a primitív, természeti ember földhözragadtságát.

A szobortest bár groteszk, de nyilvánvalóan emberalak, mely azonban nagyban különbözik a XX. század emberétől. Ruhátlan meztlensége elárulja, hogy teljesen nélkülözi még az

emberi élet legegyszerűbb kíváncsajait is. Koponyája fejletlen, igen kevés értelmiségre vall, míg dúsan feszülő izomzata gigászi testi erőre mutat. Vastag, dúzzadt ajkai érzéki vadságáról tanuskodnak. Ez nyilván az ősember, az emberiség ősatya, az ember prototypusa.

Azonban e szobor nem egy, az ősemberről alkotott fejlődéstani elmélet megtestesítése, hanem *műalkotás*; az ember ősi lényegéről alkotott művészi gondolat megvalósulása művészi formában. Figyeljük meg csak! A merev kőszobor, — hihetetlen bár, de határozottan mozgást végez. Alsó teste, keresztbefont lábai azt mutatják, hogy az ősember az előbb még nyugodtan pihent, de a következő pillanatban már, — amint azt felső testének előrehajló, meglapuló, párdúcviadalra kész tartásából ítélhetjük, — halálveszedelemtől megrettenve védő-támadó állásba helyezkedett. Ajka a meglepő rémületől lecsuklott; szemeiből, melyeket a feszült figyelemtől előreráncolt homloka árnyékol mélyen feketére, félelmes harci tűz llobog. Egész testével elszántan lendül neki a nagy harcnak, melyet évezredek át kell harcolnia a világ ezer meg ezer támadó veszélyével szemben.

Beszédes némasággal mondja el e szobor önmagáról, hogy felette még hatalmas, félelmetes korlátozó úr a természet és még egy vasdarab sincs kezében védelmére. Tíz körmével szerzi meg táplálékát, csupasz öklével száll szembe a nagy világ minden veszélyével. Szörnyű rettenetek között él; a természeti világ, mint egy gyönyörű ördög ölelő karjával fogja át, mely ölelés azonban egy szélső pillanatban halálszorítássá válhat. Mindig karcakészen állani! És még milyen hosszú és küzdelmes az út az első szikráig, az első darab vasig, az első fegyverig! Pedig mindez milyen könnyű, milyen liha fegyverrel az élet nagy harcában! De mégsem csügged, mégse mond le, mert szemei előtt ott tündököl saját énjének egy jövőbe vetett alakja, önmagának egy dicsőbb lelki arca, mely Isten képére és hasonlatosságára teremtetett, s harci riadóként zúg szüntelen fülében egy mennyei szózat: „ember küzdj és bízva bízzál!“ És engem mindig az rendit

eg, valahányszor e szoborra nézek, hogy nem majomszármazás, vagy valamely más sánta dományos elméletet, hanem magát az emberi lényegét testesíti meg beszédes, megragadó művészi formában, magát az embert, ki „sárból, apszugárból” van összegyúruva.

Ez az igazi *művészet*, egyénileg átélni és megragadóan kifejezni azt az általánosan emberi, lelki, szellemi tartalmat, ami minden emberre vonatkozik és ezért mindenkit gyönyörűséggel tölt el. A *művészet értéke* pedig éppen abban van, hogy nem utánozza, nem másolja, szóval nem úgy állítja elének a valóságot, ezt a világot, amint van, mint *amilyen* valóban, hanem abban a fenséges *eszményi* alakjában, *amilyenre lennie kell*. E szobor tulajdonképeni szépsége is abban van, hogy a sárból gyúrt, gyomorúlt embertestből felségesen ragyog ki a *apsugár*; az ember eszményi képe; az Isten erős, hittel, bizalommal telt harcosa, aki azzal a boldogító reménységgel harcolja át az élet nehéz harcát, hogy a diadal biztos, és minden hű harcos részese lesz a nagy diadalnak; az Isten diadalának és a meghódított országnak; az Isten országának. Ez a biztos diadaltudat felemelíti meg izmait és ez löveli szemeiből az elszánt harci tüzet az „*Ősember*”-nek is!

Ez a diadalmámor vezessen Téged is, Sándor barátunk a nagy hadjáratban, melyben az ősi hős megbízatásod, hogy hódíts és nyújts minél többet a Szépség birodalmából a szépségkeresőknek. Isten ihlesse lelkedet és áldja meg kezedet!

Üdvözöllek ezer erdélyi magyar diáktestvér nevében.

Saja Sándor
ref. theologus.

Az őserdő gyermekei.

A fiuk hallhatták amint a párdúc a karmainak segítségével mászott s végül a zsákmányával, egy pontosat ugrott egy szikla oldalán. A fiuk olyan csendesek maradtak mintha egerek lettek volna. Magukat azzal igyekeztek meggyőzni hogy: „ha mi nem bántjuk a párducot, akkor az sem bánt minket”

Erősen küzdöttek, hogy magukon uralkodjanak; küzdöttek, hogy a barlang tulajdonosának valahogy a barátságos szándékukról üzenetet küldjenek. „Menj csak előre cicus s egyél egy jó reggelit” mondta Ralph magában majdnem mosolyogva; „aztán pedig gombolyodj össze s aludjál egy nagyot s mikor felfogsz ébredni csak te leszel a barlangban. Biztosítalak erről!”

Milyen hosszan tudták a fiuk elviselni ezt a bizonytalanságot, mialatt hidegvérüket meg kellett tartani, nehéz megtudni. Mert a hosszú vadász,

minek a farka vége jobban balra rángatozott, összebuzott szemekkel s gyanakodva vizsgálta a barlang végére szorított két csendes és titokzatos alakot s a petyhüdt őz is kicsuszott szájából a szikla széle felett

Megragadta az eltűnni készülő reggelijét s aztán arra fele nézett, ahonnan érezte, hogy idegen van a közelben ámbár bizonyára sohasem volt ilyen közel ezekhez a fehérarcu kicsi dolgokhoz, amik sem a fogaikat, sem a karmaikat nem mutatják.

A szag ugyanaz volt, amit azokra az acél csapdákon lehetett érezni amelyet elrejtve a vad nyomokon lehetett meglátni ez olyan szag, hogy mindenképen ki kell kerülni. Aztán mi volt az a gyapjuszagu dolog mi az ágyát képező száraz levelek felett élettelenül terült el? Biztosan nem élő juh s két élő alaknak a lélegzése is érzik rajta. Sem a takaró sem a fiuk nem látszottak veszélyesnek és mégis — az ismeretlen dolog mindig fenyegető is lehet!

Másfelől a szikla lábánál ott feküdt a zsákmánya s a gyomra is kinezta a huszonnégy órai koplálásával.

Egész éjszaka vadászott, míg végre felfedezte ezt az őzet; valószínűleg úgy, hogy ez az őz elcsavargott a többitől. Tim azt gondolta, hogy ezek a dolgok okozták a vadállatok a tévovázását. Azután ellenségének a farkasnak nyomait keresztezte. Csak nem fogja ott lenni hagyni a reggelijét annak a tolvaj gazembernek, mert ez valószínűleg már csak pusztá gonosz irigységből is utána fog jönni! És mégis-mégis — hátat fordíthat-e azoknak a furcsa bűnösöknek, akik a barlangjába mertek törni

A párdúc így állott a sziklapárkány tetején; fejét majd a csendes fiuk felé fordította vizsgálódva majd pedig lefele arra a helyre, ahol az őz feküdt.

A szélnek egy hirtelen fordulatára nyugtalanul kezdte az orrát csavarni. Azután egy mérges morgással gyorsan megfordult s odaugrott az őzhöz, hogy megőrizze a reggelijét

— Az a farkas azért jön, — gondolta — hogy ellopja az ő zsákmányát

A két fiú a kezén és lábán csúszott előre, hogy láthassák a történetendőket S mikor a harci lármára már megkezdődött, akkor megigérve, bizsergő idegekkel figyeltek

A párdúc magát a zsákmánya és a zsákmányoló közé helyezte s ugrásra készen állott, miközben nagy dühében a farka úgy rángatozott, mint az ostor csattintása.

A farkas bozontos, poros barna volt s morogva s hátsó felét furcsán felpúposítva közeledett.

(Folyt. köv.)

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Bányai László, Gyulafehérvár. Értékes küldeményét megkaptuk. Örömmel fogadjuk táborunkba. Cikkét közöljük, versei is egymás után sorra kerülnek, de még előttük több közlésre elfogadott darab áll. Ne idegenkedjék a Pásztorúti hasábjai után a Somvirág próbatűjtőtől. Aki nem a feltűnést keresi, hanem diáktestvéreikhez akar szólni, az nem találja szégyenteljesnek a Somvirágban való megjelenést. Nem érdekbeli különbséget jelent valamely közleménynek e rovatban való megjelenése, hanem azt az egyszerű tény, hogy szerzője középiskolás diák. Ma pedig diáknak lenni nem szégyen, hanem dicsőség. — **Olasz Béla, Marosvásárhely.** Melegsívű fiú vagy te, Béla. Kedves kis gondolatokat küldtél. De a verssorok sehogy sem akarnak összecsengeni. Az egyik sor néha sokkal hosszabb, mint a másik. Olvasd Petőfi, Arany s más költők verseit s figyeld meg, hogyan írnak. A most küldött verseid közül legjobb „Az erdőben” című. Másor is szívesen látjuk írásaidat. — **Egy bibliás leány.** Hangulatok kis költemények, de ritmusa mégsem hibátlan. Legjobb a „Bucsuzáskor” és a „Tanács”. Valamelyiknek sorát ejtjük, de hátha kapunk jobbakat is. Találkozáunk után az álnév használata felesleges. — **Nagy Jenő és Zongor István, Marosvásárhely.** No, ti kiletletek magatokért! Annyi sok mindent írtatok, hogy nehéz megbírálni. Arra azonban nagyon ügyeljetek, hogy *rendesen, csinosan* írjatok, „A jövő diákja” szinte-szinte bevált. Talán csak nem a konferenciánk halása alatt írtátok? — **Gagyi László, Marosvásárhely.** Ügyesen verselgetsz, Laci. Egy-két kis versedet hozzuk is. Látszik, hogy szereted és olvasod Petőfi verseit. A többi verseidet is ellettük. Egy-egy ropogos, huncutkás verssel ne felejt el beköszönteni néha-néha hozzánk. — **Kardosi Elek, Dés.** Verse tiszta prózai. A versforma egyáltalán nem mentesít a helyesírás követelményei alól. — **Puskás János, Nagyvárád.** Köszöntjük előfizetőink között. Költeményei kedvesek, őszinték. „Nádfedeles kicsiny fészek” közlésre lenne érdemes egy-két dőccenésétől eltekintve, de az új barátunktól nem akarjuk mindjárt az elsőt közölni, mert reméljük, hogy a többi sikerültebb lesz. Tetszik még a „Tavaszi” címűnek és „Nekem is volt édes anyám” címűnek a hangja. Tovább! — **„Napsugár” Marosvásárhely.** Csak olvasgass sokat akkor kaphatunk tőled még jobb verset is. Hogy a szíved jó, azt látjuk és szeretünk is érte. — **Gellér Dezső, Szászváros.** Versesekd bizony még nem jó. Kicsit zavaros. Meg aztán rettentő sok benne a helyesírási hiba. Egyik helyt *hajót*, a másik helyt *halyót* írsz. Egy jobb helyesírási levelet várunk tőled. — **Varró Dezső, Nagyenyed.** Verselése fordulat. Nagyon meg kell azonban válogatni, hogy miről verseljen az ember. „Dereng az éjjel” címűnek eselleg sorát ejtjük. Olvassa el a Puskás Jánosnak szóló üzenetünket. — **Balázsy Károly, Brassó.** Szerkesztőnk nagyon sajnálja, hogy Brassóban létekor nem találkozhattok a kereskedelmistákkal. A bibliakörrel és az egyesület munkájától is szeretett volna beszélni velük. — **Ifj. Sztójka László, Dés.** A megneklésre érdemes hangulatokat észreveszi, de formakészsége még sok kívánni valót hagy maga után. A „Tavaszi” ritmusa tűrhető. A „Bucsú” tárgya finomabb verselést kíván. — **Csekme István, Marosvásárhely.** Versed már a mostani térlől elkészt. Elég ügyesen forgatod a tollat. Írásaidat másor is küld be. — **K. I.** A beküldött versek egy kicsit nehézkesek. A hoszadalmas sorok miatt nem elég elevenek. A gondolatai között nagyon sok már megszokott, szinte elkoptatott. Jobbakat remélünk. — **B. M.** Vonzó kis apróságok „A gyűlés” egy kicsit egyhangú párbeszédet tartalmaz. „A csomag” elevenebb, de még nem közölköző. Nem is szólva a névtelenségről.

Szász Kálmán, Sepsiszentgyörgy. Kedves leveleidért hálás köszönet. A beszámoló nagy örömmel olvastuk. Levelező társról gondoskodunk, de keresni kell megfelelőt. Várj türelmesen. — **Bordeaux Béla, Brassó.** Tartalmas levelére az előző számban azért nem válaszoltunk, mert Szerkesztőnk Brassóban utazott s személyesen szerette volna megtárgyalni ezt az ügyet. Sajnos, az idő rövidsége miatt nem kereshette fel a *Brassói Diákokat*. Röviden a következőket mondhatjuk: Az a körülmény, hogy diákszerkesztette lapok állanak fenn Erdélyben, korántsem bizonyítja, hogy a mi misszióink nem sikerült. A kettő között nagyon kevés összefüggés van. Mikor régen jobb ifjúsági folyóiratok éltek, akkor is voltak ilyen önálló törekvések. Benne van a diák véreben. Harmad évfolyamába járó lapunkat azonban, melyet egy nehéz körülmények közt élő főiskola ifjúsága minden külső támogatás nélkül ad ki, egy békeidőben más politikai és kulturális viszonyok közt, hatalmas tőkével és irógárdával bíró XV-XX. évfolyamát járó laphoz *hasonlítani* s — egyszerűen a tények figyelme kívül hagyása. Ismeri-e annak a hivatkozott lapnak I—III. évfolyamát? Avval szemben is volt elég kívánni való. Hivatásos ifjúsági írói kívánni *ma* Erdélyben nem lehet, hiszen az ifjúsági irodalom a főirodalom függvénye s annak virágzása idején kezd kifejlődni. Az erdélyi irodalom még nincs a delelőjén, hanem — kevés kivétellel eltekintve — épúgy fogadja magába a bontakozó tehetségeket, mint lapunk. Isten segédelmével reméljük, hogy a mi bontakozó tehetségeinkből is nő ki majd az egész erdélyi irodalom, de elsősorban lapunk számára egy-egy hivatásos író. De ehhez egy kis türelem, sok megértes és szeretet kell. Nem győzzük eléggé hangsúlyozni, hogy a mi lapunknak *nem annyira kritika* — mert mi látjuk legjobban a kötelességünket, — *hanem támogatás* s a *10. rekvézseinkben való bizalom* kell. Mi nem dugjuk stuccként a homokba fejünket, de a helyzetet varázsvesszővel nem áll módunkban átváltoztatni. De van egy tulajdonságunk, talán hibánk az, hogy a szókimondásig őszinté vagyunk. Nem akarunk senkit édeskés cirogatással csábítani. S itt térünk rá arra a bizonyos „kényes témára”. M egyet nem akarunk eltakarni, azt t. i. hogy *keresztyén* alakunk állunk, de az ellen tiltakozunk, hogy egyoldalú felkezesi propaganda szolgálatában állanánk. Azokban a mozgalmakban, melyeknek mi egy sejtje vagyunk, részt vesznek az összes keresztyén felekezetek tagjai. Szeretnénk látni szemelvényeket a más felekezetiek előtt érthető biblikári közleményekből! A külön melléklet kiadás lehetetlen. A mi keresztyénységünk nem csak abban áll, hogy ki írjuk címül a keresztyén nevet, hanem van tartalma. Ezt a tartalmat a kifogásolt „töltelékizű” rovat képviseli, amely még most sok diák előtt ellenszenves, de aki szívettel foglalkozik az abban szóba jövő törekvésekkel, látja, hogy itt nem felekezeti kérdéskörrel van szó, hanem a egész világ diákságát összekapcsoló keresztyén szolidaritásról. Őszinte leveléért különben hálás köszönet. Ohajtjuk, hogy másor is keressen fel, hátha a közlünk levő távolos áthidalhatóvá lenne. Levelét megőriztük, mert tévedés mellett is nem kevés jó akaratról tanuskodik. — **Máté András.** Küldeménye már erről a számról lekészt. A jövő száma ellettük. — **Vásárhelyi Molnár Balázs, Nagyszalonta.** Kedves gondolatokat hozott versében, de mi nincs ereje a kifejezésre. Törekvéseire Isten áldását kívánjuk. Üdvözljük olvasóink közt. **Csákány Béla, Brassó.** Kedves Béla, bocsáss meg, hogy helysége miatt jelenleg és sakkjátszmád — bár ki vannak szedve — a jövő száma maradtak.

Rejtvények.

1. Számrejtvény.

Faragó Ferencztől.

- 7, 11, 5 = aki nem dolgozik,
 12, 11, 5 = édes ital,
 4, 13 = a borítékre szoktuk írni,
 = magánhangzó,
 12, 3, 10 = az órákban van
 8, 8 = testrészt,
 = mássalhangzó
 — 13. Jókai egy híres műve így kezdődik.

2. Magyar Zoltántól.

v b., r s Kedd 163.
v i z e d ll
z

3. Szász Károlytól.

			va	lő						
			már	a						
		vol	led	gyok	fe					
		lok	azt	tá	bér					
	gyet	er	tő	szi	hogya	hogya				
	hal	s kél	gyó	keb	ben	cet				
völ	dős	led	vem	zet	den	zo	most			
sem	tem	ér	le	vá	jak	i	so			
völ	most	fe	zán	szép	ret	el	kog	zámp		
t	lej	azt	gyes	sze	nem	ga	ha	lek	ha	

Megfejtése lóugrás szerint a *-al kezdődik.

4. Névjegyrejtvény.

Sándor Lászlótól.

Szalai Rókus Ottó

Ez a úr foglalkozását nevében rejtette el.
on mi lehet?

E rejtvények megfejtésének határideje 1925 s 15. A helyes megfejtők között jutalomvet sorsolunk ki.

Lapunk februári számában közölt rejtvények
es megfejtése: 1. Mindenki seperjen a maga
előtt. 2. Lehel. 3. 20. 4. Hólabda. 5. Ana-
6. Történelem.

Diákolimpiász.

Mint lapunk múlt számában jeleztük, egy hosszabb időtartamú pályázatot nyitunk, melybe Erdély egész magyar ifjúságát beleakarjuk vonni. Hosszabb időtartamúvá azért szabjuk, mert számolunk a diákság sokirányú elfoglaltságával. A pályázat határideje: 1925. június 1. A pályázaton egy-egy város (község) vagy tanintézet ifjúsága vehet részt, ezért legtanácsosabb, ha az önképzőkörök vagy ifjúsági egyesületek veszik kezükbe a dolgot. Ahol ilyen közösség nincs, egyéni pályázatokat is elfogadunk. A pályaműveken kiűntetendő az a közösség, melynek egésze alatt az illető pályázni kíván. Ilyenformán:

Pályamű az „Ifjú Erdély” pályázatára.

Város (község) neve.

Intézet vagy egyesület neve.

Pálvázó neve.

A pályázat pontjai a következők:

1. Miben látom a mai magyar diák hitvatását?
 2. Szabad tárgyú történeti novella.
 3. Szabad tárgyú költemény.
 4. Részletkérdést tárgyaló tudományos fejtegetés a filozófia, történelem vagy irodalom-történet köréből.
 5. Fizikai vagy matematikai dolgozat.
 6. Eredeti művészi alkotás (rajz, festmény, szobor vagy zenedarab).
 7. A nyertesek számára készítendő emléklap (szöveggel).
- Mindenik tételnél elsőrangú kíváncsalom az eredetiség és önállóság. Inkább keveset, de a magunkét adjuk.

Az egyes tételeknél egyéni győztesek lesznek, kiket értékes könyvekkel jutalmazunk. Ugyancsak könyvjutalmat nyer a legszebb külső alakú s a legjobb helyesírású dolgozat is. A pályázók rangsorba állíttatnak s mindegyik bizonyos egyiséget kap s ezzel járul hozzá ahhoz, hogy intézete vagy egyesülete milyen helyre kerüljön a versenyben. A versenyben nyertes közönséggel a 7. számú pályázati tétel nyertes pályaművét kapja, a sorban utánna következő három pedig elismerő oklevelet. „Az olimpiás megfelelő sikere esetén a nyertes pályaműveket külön kötetben szándékozzuk kiadni”.

Az alsó osztályos pályázók külön elbírálásban részesülnek.

Az „Ifjú Erdély“ szerkesztősége.

Főszerkesztő: Dr. Imre Lajos.

Fel. szerkesztő: M. Nagy Ottó.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Cluj—Kolozsvár.

Ref. theologia (Calea Victoriei 38.)

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank Részvénytársaság

Cluj—Kolozsvár, Piața Unirii No. 7. saját házában.

SAJÁT TÖKÉI 48 MILLIÓ LEI

FIÓKJAI:

DÉSEN, DICSŐSZENTMÁRTONBAN, GYULAFEHÉRVÁRON ÉS MAROSVÁSÁRHELYEN

Affiliált intézetei:

TORDÁN A TORDAARANYOS-VÁRMEGYEI TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
NAGYENYEDEN AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI GAZD. BANK ÉS TAKARÉKPÉNZTÁR R-T.
SZÉKELYUDVARHELYEN AZ UDVARHELYMEGYEI TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZV.-TÁRS

ENGEDÉLYEZETT DEVIZAHELY.

Ajánlja betörésmentes saferekeszeit. Minden bankügyletet előnyösen végez.

Átutal bárhova.

Betéteket előnyösen kamatoztat.

Átutal bárhova.

Férfi és női különleges-
ségek, porcellán és
gyermekáru cik-
kek legol-
csóbban

Magazin „Parisien” S.A.

CLUJ, Cal Reg. Ferdinand 12

vásárolható.

Az „Ifjú Erdély”

kiadóhivatalában

kapható mindennemű vallásos,
építő és theologiai — valamint
szépirodalmi és tudományos munka :
CLUJ, Ref. Theologia. Cal. Victoriei 38.

Ványolás,

festés,

préseles

Honvéd-u. 118. sz. Posztógyárban.

Papoknak, tanítóknak kedvezmény.

Erdélyi Bank és Takarékpénztár Részvénytársaság

Cluj—Kolozsvár

ajánlja szolgálatait a bankszakma minden ügykörében.

Devizaosztály.

Takarékbetétek.

Fiókin tézetek: Marosvásárhelyen, Tordán, Szászrégenben és Marosújváron.